

ONTWERP VAN DECREET HOUDENDE DIVERSE BEPALINGEN INZAKE ENERGIE EN KLIMAAT

Samenvatting

Dit verzameldecreet creëert een decretale rechtsgrond voor informatie-uitwisseling in het kader van *EU ETS 2* tussen de bevoegde autoriteit en de FOD Financiën.

Via dit verzameldecreet worden voorts aanpassingen doorgevoerd aan:

- Het Energiedecreet van 8 mei 2009;
- het decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator;
- het decreet van 26 april 2024 houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de overdracht van taken van de energieregulator aan het VEKA in functie van de hervorming tot één overkoepelende Vlaamse nutsregulator.

Zo worden een aantal bepalingen gewijzigd die betrekking hebben op meldingsplichten voor de handhaving van de energieaudits en energieplannen van ondernemingen. Er wordt een meldingsplicht ingevoerd met betrekking tot de locaties waar stookolie en propaan worden geleverd zodat de Vlaamse overheid een zicht krijgt waar dergelijke vervuilende tanks en ketels zijn geplaatst.

Wat het netbeheer betreft wordt voorzien dat het expliciet mandaat dat een afnemer kan geven aan de dienstverlener van flexibiliteit of aan de aggregator, met wie de afnemer een contract heeft gesloten, om toegang te krijgen tot de nodige gegevens die de dienstverlener of aggregator nodig heeft om zijn activiteit als vermeld in artikel 4.1.17/1, §1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, uit te oefenen, wordt opgeheven. Het geven van een expliciete toestemming is immers veel strenger dan bij de leveringsmarkt en maakt de dataprocessen bij de databeheerder ook complexer. De toestemming kan immers op een meer pragmatische manier bekomen worden bv. via het contract dat een dienstverlener van flexibiliteit of aggregator afsluit met een afnemer.

Er wordt voorgesteld om de Vlaamse Nutsregulator een termijn op de te leggen van negentig dagen waarbinnen ze een beslissing moeten nemen tot goedkeuring, tot verzoek om herziening, of tot weigering van de goedkeuring over alle modelcontracten, reglementen, technische voorschriften, procedures en formulieren van de distributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, opgesteld in uitvoering van de toepasselijke technische reglementen. Door in het decreet een concrete termijn in te voegen wordt meer rechtszekerheid geboden en het laat een snellere reactie toe op marktontwikkelingen of wijzigende regelgeving.

Wat de energieprestaties van gebouwen betreffen wordt de indieningstermijn voor de EPB-aangifte conform het regeerakkoord, verlengd van vijf naar zes jaar. Ter omzetting van de nieuwe EPB-richtlijn wordt de rechtsgrond voor gebouwautomatisering en controlesystemen aangepast. Voorts wordt het toepassingsgebied van de renovatieverplichting verduidelijkt.

Wat gebouwlabeling op patrimoniumniveau betreft wordt een wijziging doorgevoerd omdat het soms wenselijk is het label op te leggen voor een groep van gebouwen samen, om de mogelijkheid te bieden om te voldoen aan het minimumlabel op patrimoniumniveau i.p.v. op gebouwniveau. Dit laat organisaties met een groot patrimonium ook toe om een optimale vastgoedstrategie uit te werken. Dit is geen versoepeling, maar eerder een optimalisatie van hoe de labeleis kan gehaald worden. Naar analogie met de algemene labelplicht voor niet-residentiële gebouwen wordt het

Ook worden de administratieve sancties die aan energiedeskundigen kunnen worden opgelegd aangepast.

Er worden een aantal kleine aanpassingen doorgevoerd aan de opendata verplichting voor openbare besturen waarbij de gegevens waarover in kader van deze verplichting moet worden gerapporteerd, zoveel als mogelijk worden beperkt tot hetgeen vereist is in kader van de Energie-efficiëntierichtlijn.

- in het licht van de recent goedgekeurde CEN-EN 16325 standaard wordt de overdracht en het beheer van databanken van de Vlaamse Nutsregulator aan het VEKA herbekeken;
- het Energiedecreet van 8 mei 2009 en het decreet van 19 april 2024 worden aangepast naar aanleiding van de geplande inwerkingtreding van het nieuwe Strafwetboek in april 2026;
- artikel 9.1.4 van het Energiedecreet wordt gewijzigd zodat in een decretale rechtsgrond wordt voorzien opdat de Energiehuizen voor de uitvoering van hun taken toegang hebben tot de gegevens uit de backoffice van het uniek loket van de *Mijn VerbouwPremie*;
- een aantal verwijzingsfouten worden rechtgezet.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. Dit decreet betreft het eerste verzameldecreet aangaande energie en klimaat van deze legislatuur. In dit kader worden enerzijds in uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord en de Beleidsnota een aantal aanpassingen aan het decretaal kader doorgevoerd, en anderzijds een aantal aanpassingen in uitvoering van of ter omzetting van Europese regels. Voorts worden aan het regelgevend kader een reeks aanpassingen doorgevoerd als gevolg van signalen die uit de sector komen.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

2. De herziening van de Richtlijn 2003/87/EG tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie (hierna: de ETS-richtlijn) is een onderdeel van het Europese *Fit for 55* pakket. Dit pakket geeft invulling aan de Europese klimaatdoelen die streven naar tenminste 55% netto broeikasgasemissiereductie in 2030 ten opzichte van 1990 en netto klimaatneutraliteit tegen 2050, zoals vastgelegd in Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit. Om de aangescherpte reductiedoelstelling tegen 2030 en klimaatneutraliteit tegen 2050 te bereiken, werd het EU-ETS aangepast via een herziening van de ETS-richtlijn.
3. De gewijzigde ETS-richtlijn introduceert een afzonderlijk nieuw ETS voor emissies van het energetische gebruik van brandstoffen in de sectoren gebouwen, wegvervoer en aanvullende sectoren (hierna: ETS2). Voor het ETS2 worden aparte emissieplafonds vastgesteld en aparte emissierechten geveild, waardoor ook de prijsvorming van ETS1 en ETS2 verschillend zal verlopen. De Europese wetgever benadrukt echter wel dat er belangrijke parallellen zijn tussen de twee systemen op vlak van onder andere de werkwijze, monitoring, rapportage, verificatie, veiling en handhaving.
4. Op 20 december 2024 keurde de Vlaamse Regering reeds een besluit definitief goed dat de monitoring- en rapportageverplichtingen onder het ETS2 omzet¹. De invoering van het decretale kader voor de omzetting en implementatie van het nieuwe ETS2 vormt daarnaast het voorwerp van een afzonderlijk decretaal traject.² Tijdens de administratieve voorbereiding van het nieuwe emissiehandelssysteem in Vlaanderen bleek evenwel dat er nog geen voldoende rechtsbasis was voor informatie-uitwisseling tussen de FOD Financiën en het Vlaamse Energie- en Klimaatagentschap (VEKA). De accijnsdata, die wordt beheerd door de FOD Financiën, is onontbeerlijk voor de implementatie van het ETS2 door het Vlaamse Gewest, nu de ETS-richtlijn de gereguleerde entiteiten sterk linkt aan de (in België federale) accijnswetgeving.

¹ Besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2024 over de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen van brandstoffen bij uitslag tot verbruik en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 september 2019 over verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste installaties voor de periode 2021-2030, *BS* 13 januari 2025.

² Het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, wat betreft het invoeren van een emissiehandelssysteem voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en de aanvullende sectoren. De Vlaamse Regering keurde het ontwerp van decreet al een eerste keer goed op 14 februari 2025 (VR 2025 1402 DOC.0065/2QUATER).

11. Daarnaast worden aggregatoren en dienstverleners van flexibiliteit toegevoegd aan artikel 4.2.1, §2, 4° van het Energiedecreet van 8 mei 2009 zodat de Vlaamse Nutsregulator eventueel bijkomende regels kan vastleggen in de toepasselijke technische reglementen aan aggregatoren en dienstverleners van flexibiliteit in kader van de bepalingen die in dit punt 4° staan opgenoemd.

Vastlegging doorlooptijden Vlaamse Nutsregulator voor een beslissing tot goedkeuring, verzoek om herziening of weigering van de goedkeuring

- ## Meldingsplicht leveringen stookolie en propaan

- pagina 5 van 60

14. Er wordt een aanpassing doorgevoerd aan artikel 7.7.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Er wordt voorzien in een, op basis van de huidige wetgeving nog ontbrekende, rechtsgrond om energieverbruiksdata omtrent het elektriciteitsverbruik, gasverbruik, verbruik van thermische energie en andere energiedragers op te vragen aan de betrokken beheerders van de netten om deze te kunnen gebruiken voor de handhaving van verplichtingen omtrent energierapportering (zoals bijvoorbeeld het energieplan en de energieaudit) die worden opgelegd aan ondernemingen, niet-commerciële instellingen en publiekrechtelijke rechtspersonen. Deze gegevens worden in de databank voor energieverbruik zullen opgenomen. Het handhaven van de verplichtingen op basis van artikel 7.7.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 zal tevens opgenomen worden in de doelstellingen van de databank. Er wordt tevens voorzien in een rechtsgrond om een niet-nakoming van deze meldingsplicht te handhaven.
15. Het betreffen evenwel gegevens waarover het VEKA via de netbeheerders al beschikt (wat dus betekent dat de ondernemingen niet individueel dienen te worden bevraagd, wat in hun hoofde een grote vermijding van administratieve lasten inhoudt) maar die mogelijks ook betrekking kunnen hebben op natuurlijke personen (bv. een landbouwer, zelfstandige). In het kader van gegevensverwerking dienen de essentiële elementen echter steeds decretaal worden ondervangen. Het gaat hierbij onder andere over de categorie van verwerkte gegevens, categorie van betrokken personen en het doel van de verwerking. Als het VEKA deze gegevens ook wil kunnen inzetten met als bijkomend doel handhaving dan dient daar zodoende een expliciete decretale grondslag voor te bestaan.

Wijzigingen PV-verplichting

16. Er worden wijzigingen aan de PV-verplichting voorgesteld die verband houden met de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de PV-verplichting. Voorgesteld wordt om het VEKA te machtigen verschillende categorieën van persoonsgegevens op te vragen en te verwerken om de uitstelregelingen effectief toe te kunnen passen. In bijvoorbeeld het uitstel in bij overname van een gebouw dat onder de verplichting valt⁵, is het noodzakelijk dat het VEKA de authentieke akte kan inzien. Voor de PV-verplichting wordt de toegang tot gegevens evenwel beperkt in artikel 12.5.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. De toegang wordt beperkt tot het VEKA, de Vlaamse Belastingdienst, de gebouweigenaar en de betrokken houder van een zakelijk recht. Andere diensten van de Vlaamse overheid of de netbeheerders hebben geen belang bij het ontvangen van de gegevens die voor het volgen en handhaven van de PV-verplichting worden bewaard.
17. Verder wordt voorgesteld om het zevende lid van artikel 7.7.3, §1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 op te heffen. De opheffing beoogt een uniforme maximale termijn van vijf jaar vast te leggen voor alle uitstelregelingen die de Vlaamse Regering op grond van artikel 7.7.3, §1 kan vaststellen in het kader van de PV-verplichting.
18. Daarnaast wordt wat betreft de PV-verplichting nog een kleine wijziging in de sanctiebepaling van artikel 13.4.15 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 voorgesteld. Het woord "meldingsverplichting" wordt telkens vervangen door het woord "informatieverplichting". Het woord "informatieverplichting" dekt de lading

⁵ Deze uitstelregeling werd door de Vlaamse Regering opgenomen bij principiële goedkeuring op 14 maart 2025 van het besluit wat betreft de wijziging van de PV-verplichting voor grote afnemers en de vastlegging van een maximale bandingfactor voor nieuwe projecten met betrekking tot windenergie met een startdatum vanaf 1 januari 2026, maar werd geleet op het advies 77.570/1 van de Raad van State uiteindelijk niet weerhouden in de definitief goedgekeurde tekst.

25. In de richtlijn worden de eisen waaraan de gebouwautomatisering en -controlesystemen moeten voldoen, net als de manier waarop de drempelwaarden van 70kW en 290kW maar heel summier beschreven. Het is nodig om hiervoor meer praktische regels op te leggen. Hiervoor wordt een delegatie naar de Vlaamse Regering voorzien.
26. Verder wordt bepaald dat de Vlaamse Regering de verplichting tot het plaatsen van een gebouwautomatisering en -controlesysteem kan leggen bij de eigenaar of gebruiker van het gebouw of de installatie. Immers, niet-residentiële gebouwen worden vaak casco verhuurd, waarbij de huurder de volledige installaties laat plaatsen. Het is logisch dat de huurder dan ook verantwoordelijk is om die installaties van een gebouwautomatisering en -controlesysteem te voorzien.
27. Een verplichting heeft maar zin als er ook handhaving op mogelijk is. Dit artikel geeft het VEKA een rechtsgrond om een administratieve geldboete op te leggen aan diegene die verantwoordelijk is voor het voldoen aan de eis. De vork waarbinnen de geldboete moet situeren, tussen 500 en 200.000 euro, werd voor de uniformiteit ontleend aan de renovatieverplichting. Deze is ruim genoeg om het VEKA in staat te stellen boetes op te leggen die in verhouding zijn tot de overtreding.

28. Er wordt een aanpassing doorgevoerd aan artikel 12.2.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Hiermee wordt voorzien in een, op basis van de huidige energiewetgeving nog onvolledige, rechtsgrond om bij bepaalde energieverbruikers en voor alle energiedragers de nodige gegevens op te vragen in functie van het opmaken van het energierapport en voor de onderbouwing van het Vlaamse beleid inzake rationeel energiegebruik, hernieuwbare energiebronnen en klimaatverandering en voor het sociale energiebeleid. Deze bepaling wordt ingevoerd als een alternatief voor het op termijn verdwijnen van huidige deelformulier energie van het *Integraal MilieuJaarVerslag* (IMJV) op grond waarvan deze gegevens thans worden bekomen. Het toepassingsgebied van deze verplichting zal dan ook beperkt zijn tot energieverbruikers met een verbruik van minstens 10 TerraJoule (zoals ook voorzien als een grens bij de verplichting uit artikel 11, lid 2 van richtlijn (EU) 2023/1791).

29. Er worden een aantal kleine aanpassingen doorgevoerd aan artikel 12.3.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. De gegevens waarover in kader van deze verplichting moet worden gerapporteerd, worden zoveel als mogelijk beperkt tot hetgeen vereist is in kader van de Energie-efficiëntierichtlijn. Dat wil zeggen dat de data met betrekking tot het omvormervermogen, het vermogen van decentrale productie-eenheden en het piekvermogen komt te vervallen. Eveneens wordt de mogelijkheid geschrapt om kwartierwaarden, uurwaarden of maandwaarden

pagina 8 van 60

34. In het kader van deze voorbereidingen werd een structureel overleg opgestart met de toenmalige VREG om de overdracht van het beleid inzake garanties van oorsprong en het beheer van de databank grondig te analyseren, zowel op beleidsmatig als IT-technisch vlak. Het doel van dit overleg was om uitvoering te geven aan het decreet van 26 april 2024 met het oog op het beperken van de IT-risico's en het afspreken van een duidelijke taakverdeling tussen de Vlaamse Nutsregulator en het VEKA¹⁰. Tijdens het bekijken van de verschillende opties m.b.t. de databank werd één randvoorwaarde geïdentificeerd die niet gekend was bij de stemming van het decreet van 26 april 2024 en voortkomt uit de recent goedgekeurde CEN-EN 16325 standaard^{11,12}. De geïdentificeerde randvoorwaarde heeft betrekking op de definitie van *issuing body* in deze CEN-standaard, die bepaalt dat de afgifte, overdracht en schrapping van garanties van oorsprong bij dezelfde instantie moet zitten, nl. bij de *issuing body*, die (bijgevolg) de beheerder is van de databank van garanties van oorsprong en lid is van de "Association of Issuing Bodies" (AIB).
35. Rekening houdend met deze CEN-standaard werden de mogelijkheden in kaart gebracht en het opportuun geacht om de databank en bijgevolg dus ook de officiële rol als *issuing body* bij de Vlaamse Nutsregulator te houden, dit in overleg met de Vlaamse Nutsregulator. Concreet is het de bedoeling dat de Vlaamse Nutsregulator de officiële *issuing body* voor garanties van oorsprong en de beheerder van de databank met de groenestroomcertificaten, de warmtekrachtcertificaten en de garanties van oorsprong blijft. De overdracht van de databank zou immers een complex en kostelijk IT-project vergen, met aanzienlijke risico's en een lange implementatietermijn. Bovendien vereist de Hernieuwbare Energierichtlijn (RED III, Artikel 31a) dat de nationale databanken van garanties van oorsprong op korte termijn interageren met de Uniedatabank, wat reeds aanzienlijke aanpassingen van de bestaande systemen met zich mee zal brengen. Daarom werd beslist om het beheer van de databank niet naar het VEKA over te dragen.
36. Een deel van de taken van de *issuing body* – met name de beleidsmatige taken – zullen echter wel door het VEKA worden opgenomen. In dat kader zal het VEKA ook deelnemen aan AIB, onder meer om actief bij te dragen aan de beleidsgerichte werkgroepen. Door de alle beleidstaken rond garanties van oorsprong toe te wijzen

¹⁰ Merk op dat er nog geen uitvoeringsbesluit bij het decreet van 26 april 2024 werd uitgewerkt.

¹² De vereisten die de lidstaten of de aangewezen bevoegde organen voor garanties van oorsprong opleggen moeten in overeenstemming zijn met deze CEN-standaard, zoals bepaald in Artikel 19 van de Richtlijn Hernieuwbare Energiebronnen over garanties van oorsprong.

37. Hoewel de Vlaamse Nutsregulator officieel aangewezen blijft als issuing body voor garanties van oorsprong en verantwoordelijk blijft voor het beheer van de databank, zullen de beleidstaken voortaan volledig door het VEKA worden opgenomen.

39. In essentie bepalen de voorgestelde wijzigingen dus dat:

- ### Overige wijzigingen

- In o.a. het Energiedecreet van 8 mei 2009 en het decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator wordt nog verwezen naar artikel 458 Strafwetboek (bestrafing schending beroepsgeheim). Aangezien het

pagina 11 van 60

- Er wordt in een decreetale rechtsgrond voorzien zodat de Energiehuizen voor de uitvoering van hun taken toegang hebben tot de gegevens uit de backoffice van het uniek loket van de *Mijn VerbouwPremie*.
- Er wordt een aanpassing doorgevoerd aan artikel 12.2.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Hiermee wordt voorzien in een, op basis van de huidige wetgeving nog onvolledige, rechtsgrond om bij alle energieverbruikers en voor alle energiedragers de nodige gegevens op te vragen in functie van het opmaken van het energierapport en voor de onderbouwing van het Vlaamse beleid inzake rationeel energiegebruik, hernieuwbare energiebronnen en klimaatverandering en voor het sociale energiebeleid.
- De termijn voor de Vlaamse Nutsregulator om conform artikel 4.3.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 te beslissen over een aanvraag tot het verkrijgen van een leveringsvergunning wordt verlengd en gelijk getrokken met de termijn voor het goedkeuren van het investeringsplan van de netbeheerder.
- Er werden in het Energiedecreet van 8 mei 2009 een aantal foute verwijzingen rechtgezet en tekstverduidelijkingen aangebracht.

Impactanalyse

Budgettaire impact

41. Wat de inkomsten van het Energiefonds betreffen:

- Door de aanpassingen aan artikel 13.4.10 wordt verwacht dat de inkomsten zullen stijgen. Jaarlijks worden er ca. 150 à 200 kleinere inbreuken vastgesteld bij de controles op correcte rapportering. Er wordt wel verwacht dat dit aantal zal dalen eenmaal deze inbreuken effectief tot sancties zullen leiden. Het boetebedrag per type inbreuk moet nog vastgelegd worden maar indien gerekend wordt met 250 à 500 euro per inbreuk zal het jaarlijkse totaalbedrag aan administratieve geldboetes dat hierdoor wordt opgelegd tussen 40.000 en 80.000 euro liggen.
- In het kader van de omzetting van de regels aangaande gebouwautomatisering en -controlesystemen uit richtlijn (EU) 2024/1275 wordt in een nieuw artikel 13.4.9/3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 opgenomen dat als het VEKA vaststelt dat niet aan de verplichtingen vastgesteld door of krachtens artikel 11.1/1.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 is voldaan, kan het VEKA aan de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die verantwoordelijk is voor het halen van die verplichting een administratieve geldboete opleggen van 500 euro tot en met 200.000 euro. Aangezien de Vlaamse Regering de concreet te behalen eisen nog moet vastleggen, kan er echter geen inschatting worden gemaakt met betrekking tot de jaarlijks te innen boetebedragen.
- Aan artikel 13.4.14 van Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt een handhabingsbepaling toegevoegd waardoor met betrekking tot de meldingsplicht uit artikel 7.7.2, §10 het VEKA, na aanmaning, een administratieve geldboete wordt opgelegd onder de vorm van een dwangsom van 100 euro per kalenderdag dat de aanmaningstermijn wordt overschreden. De jaarlijks te innen boetebedragen worden als zeer beperkt ingeschat.
- In het nieuwe artikel 13.4.18 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt een handhabingsbepaling toegevoegd waardoor met betrekking tot de meldingsplicht uit artikel 11.1.1, §4 het VEKA, na aanmaning, een administratieve geldboete kan opleggen onder de vorm van een dwangsom van 100 euro per kalenderdag dat de aanmaningstermijn wordt overschreden. De jaarlijks te innen boetebedragen worden als zeer beperkt ingeschat.

////////////////////////////////////

- Artikel 35
- Artikel 36
- Artikel 37
- Artikel 76 (inwerkingtredingsbepaling)

Toezicht en handhaving

46. Het decreet bevat een reeks aanpassingen aan bestaande handhavingsbepalingen met betrekking tot energieprestatiecertificaten, maar voorziet ook in de invoering van een aantal nieuwe handhavingsbepalingen:
- In het kader van de omzetting van de regels aangaande gebouwautomatisering en -controlesystemen uit richtlijn (EU) 2024/1275 wordt in een nieuw artikel 13.4.9/3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 opgenomen dat als het VEKA vaststelt dat niet aan de verplichtingen vastgesteld door of krachtens artikel 11.1/1.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 is voldaan, kan het VEKA aan de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die verantwoordelijk is voor het halen van die verplichting een administratieve geldboete opleggen van 500 euro tot en met 200.000 euro.
 - Ook wordt aan artikel 13.4.14 van Energiedecreet van 8 mei 2009 een handhavingsbepaling toegevoegd waardoor met betrekking tot de meldingsplicht uit artikel 7.7.2, §10 het VEKA, na aanmaning, een administratieve geldboete onder de vorm van een dwangsom van 100 euro per kalenderdag dat de aanmaningstermijn wordt overschreden.
 - Eenzelfde handhavingsbepaling als in het ontworpen artikel 13.4.14 wordt opgenomen in het ontworpen artikel 13.4.18 met betrekking tot de meldingsplicht uit artikel 11.2.1, §4 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.
 - Ook wordt een handhavingsbepaling opgenomen (het ontworpen artikel 13.4.19) omtrent de rapporteringsverplichting voor de brandstofleveranciers.

C. TOTSTANDKOMINGSPROCEDURE

C.1. REGELGEVENDE PROCEDURE

47. De Vlaamse Regering hechtte in vergadering van 18 juli 2025 haar eerste principiële goedkeuring¹⁴ aan het voorontwerp van decreet 'houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat', en gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, om over het voornoemd voorontwerp het advies van de Vlaamse Nutsregulator (VNR), de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC), en van de SERV en de Minaraad in te winnen, alsook om het voornoemd voorontwerp in het kader van de richtlijn 2015/1535/EU bij de Europese Commissie aan te melden.
48. De Vlaamse Regering hechtte in vergadering van 24 oktober 2025 haar tweede principiële goedkeuring¹⁵ aan het voorontwerp van decreet 'houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat', en gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, om over het voornoemd voorontwerp het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State in te winnen.
49. De Vlaamse Regering hechtte in vergadering van 19 december 2025 haar definitieve goedkeuring aan het voorontwerp van decreet 'houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat', en gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, om het ontwerpdecreet bij het Vlaams Parlement in te dienen.

¹⁴ VR 2025 1807 DOC.0612/10UATER

¹⁵ VR 2025 2410 DOC.0950/1BIS

////////////////////////////////////

C.2. ADVIES VAN DE VLAAMSE NUTSREGULATOR (VNR)

50. De Vlaamse Nutsregulator gaf zijn advies op 29 augustus 2025. In dat advies stelde de regulator:

- Artikel 4.1.17/1, §3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 bepaalt dat een dienstverlener van flexibiliteit en aggregator een overeenkomst sluit met een deelnemer aan flexibiliteit. Gelet op de rechtstreekse werking van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) betekent dit volgens de Vlaamse Nutsregulator dat de dienstverlener van flexibiliteit en aggregator de persoonsgegevens noodzakelijk voor de uitvoering van dit contract rechtmatig mag verwerken (rechtsgrond art. 6, 1,b AVG). Het geven van toestemming voor die verwerkingen is m.a.w. niet nodig omdat ze contractueel noodzakelijk zijn. Voor bijkomende verwerkingen, los van de uitvoering van het contract, moet de dienstverlener van flexibiliteit en aggregator zich dan desgevallend beroepen op een andere rechtsgrond (bv. toestemming). De huidige bepaling stelt dat de dienstverlener van flexibiliteit of de aggregator toegang kan verkrijgen tot de gegevens die nodig zijn voor zijn activiteit en dus noodzakelijk voor de uitvoering van de overeenkomst. De Vlaamse Nutsregulator gaat ervan uit dat wordt bedoeld dat deze partijen dan toegang verkrijgen tot data die Fluvius beheert. Dit wordt volgens de regulator best verder verduidelijkt.

Er wordt akte genomen van de opmerking van de regulator. Het betreffen in eerste instantie inderdaad gegevens die van bij de werkmaatschappij komen en waarbij uiteraard de regeling van artikel 4.1.22/5 en 4.1.22/8 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 van toepassing blijft.

- De Vlaamse Nutsregulator is van oordeel dat transparantie een belangrijk aandachtspunt blijft. Waar kan de afnemer zien welke dienstverlener van flexibiiteit of aggregator toegang heeft tot zijn data? Bij wie kan de afnemer terecht als daaruit blijkt dat een partij onrechtmatig toegang heeft tot zijn gegevens (bv. na het beëindigen van zijn contract) en hoe wordt de afnemer daarover geïnformeerd?

Er wordt akte genomen van de opmerking van de regulator.

Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking tijdig in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt. Dit zijn verplichtingen die rechtstreeks voortvloeien uit de AVG en die zodoende rechtstreekse werking hebben, en waaraan de verwerker of verwerkingsverantwoordelijke op grond van de verordening ten alle tijden moet voldoen. In de praktijk zal veel van deze transparantie worden verstrekt via het webportaal van de netbeheerders.

Als er echter 'onrechtmatig gebruik' van de gegevens is of wordt vastgesteld, dan zijn de standaardregels van toepassing met betrekking tot transparantie en controle, als bedoeld in de AVG. Onrechtmatige toegang is eigenlijk strictu sensu zelfs een "datalek", en daarbij gelden zelfs stringente specifieke regels over de te nemen veiligheidsmaatregelen, alsook een meldingsplicht bij de bevoegde gegevensbeschermingsautoriteit en transparantie richting de betrokkenen.

- Het Ontwerpdecreet voorziet in de hypothese van verlenging van de initiële beslistermijn met dertig dagen, ingeval de Vlaamse Nutsregulator aan de aanvrager van de leveringsvergunning bijkomende inlichtingen vraagt. De Vlaamse

////////////////////////////////////

Hiermee wordt rekening gehouden. Het is de eerste interpretatie die wordt beoogd. De door de Vlaamse Nutsregulator geviseerde bewoording komt heden echter ook al voor in artikel 4.1.19, §3 en artikel 4.1.19/1, §3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 zodat het in het licht van uniformiteit aangewezen lijkt ook die bepalingen allen qua bewoordingen op elkaar af te stemmen. Tevens lijkt het dan wel ook dienstig tegelijkertijd expliciet te verduidelijken dat die verlenging een eenmalig gegeven is en dat niet iedere vraag die de Vlaamse Nutsregulator stelt dan opnieuw de termijn met dertig dagen gaat verlengen.

- Op dit advies wordt niet ingegaan. Wat de Vlaamse Nutsregulator vraagt is eigenlijk strijdig met punt 1°, a van aanwijzing 151 van de omzendbrief VR 2019/4 ("omzendbrief wetgevingstechniek"), waarin duidelijk het volgende wordt gesteld:

Het lijkt dan ook dienstig om in het Energiedecreet van 8 mei 2009, waar heden die term “kalenderdag(en)” verkeerdelijk wordt gebruikt, een wetgevingstechnische rechtzetting richting “dag(en)” door te voeren ten einde een uniform taalgebruik te garanderen.

- ////////////////////////////////////

Hieraan wordt uitwerking gegeven.

- Het is echter de bedoeling dat de beleidstaken weldegelijk volledig worden overgedragen aan het VEKA, terwijl de Vlaamse Nutsregulator formeel *issuing body* en beheerder van de databank blijft. Dit betekent een duidelijke verschuiving in het takenpakket, die juridisch verder zal worden uitgewerkt in een partnerschapsovereenkomst. Het opzetten van dit partnerschap maakt het mogelijk om heldere afspraken te maken over onder meer de taakverdeling, verantwoordelijkheden en samenwerking tussen beide entiteiten binnen het voorgestelde decretaal kader. Bij het vormgeven van dit partnerschap zal ook worden nagegaan of eventuele wijzigingen aan het Energiebesluit van 19 november 2010 opportuun zijn.

- Ofschoon de term "afnemer" in de context van artikel 4.1.17/8 niet incorrect is, kan inderdaad een meer inhoudelijk aansluitend begrip (deelnemer aan flexibiliteit) worden gehanteerd. Het bewuste artikel zal dan ook in die richting worden aangepast.

- Dit is eigenlijk een kritiek op de reeds bestaande (dus los van het terugdraaien van de regeling van het decreet van 26 april 2024) regeling uit het Energiedecreet van 8 mei 2009, waarbij door artikel 7.1.4 en 7.1/1.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 de regulator is aangeduid als de unieke verwerkingsverantwoordelijke.

Vooreerst maakt de VTC in haar advies (zie infra) hierover geen bemerkingen. Het standpunt met betrekking tot verwerkingsverantwoordelijkheid kan voorts niet worden gedeeld. De Vlaamse Nutsregulator verwacht de rol van de "verwerkingsverantwoordelijke" (d.i. "een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt; wanneer de doelstellingen van en de middelen voor deze verwerking in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden vastgesteld, kan daarin worden bepaald wie de verwerkingsverantwoordelijke is of volgens welke criteria deze wordt aangewezen;") met die van een "verwerker" (d.i. "een

Er dient te worden opgemerkt dat die unieke verwerkingsverantwoordelijke overigens geen nieuw gegeven vormt: ook het decreet van 26 april 2024 voorzag daar reeds in: ook vandaag is de regulator de enige verwerkingsverantwoordelijke. Meer nog, de regulator lijkt in deze materie toch wel een gebrek aan consistentie ten toon te spreiden aangezien zij in diens diverse adviezen geen opmerkingen lijkt te maken over de 'inversie' van verwerkingsverantwoordelijkheid dat het decreet van 26 april 2024 voorzag: eens die databanken zouden worden overgedragen aan het VEKA, wat nu via dit ontwerpdecreet niet wordt doorgevoerd, ging immers de volledige verwerkingsverantwoordelijkheid decretaal ook overgedragen worden aan dat agentschap.

52. De Minaraad en de SERV gaven een gezamenlijk briefadvies dat op respectievelijk 12 september 2025 en 15 september 2025 werd bekrachtigd.

- Hoewel het voorstel om een meldingsplicht in te voeren voor stookolietanks, stookolieketels en propaangastanks volgens de Raden begrijpelijk is vanuit het oogpunt van energietransitie en milieubescherming, roept het volgens de Minaraad en de SERV ook vragen op. De Raden stellen zich onder meer de vraag of de Vlaamse overheid, via OVAM, VEKA en/of andere entiteiten, in het kader van o.a. het bodembeleid en de rapporteringsplichten voor installateurs van stookolieketels en onderhoudstechnici niet reeds beschikt over (een significant deel van) de informatie die in dit ontwerpdecreet gevraagd wordt van de brandstofleveranciers. Het is de Raden niet helemaal duidelijk welke specifieke meerwaarde deze bijkomende rapportering heeft bovenop de reeds bestaande verplichtingen. In lijn met het "only once"-principe is het dan ook de vraag of deze bijkomende rapportering in haar huidige vorm nodig is en of de eventueel ontbrekende informatie niet efficiënter zou kunnen verlopen bv. via de aanpassing van andere, reeds bestaande rapporteringsvereisten. Daarnaast rijzen er volgens de Raden vragen over de uitvoerbaarheid en de administratieve last voor de betrokken actoren. Brandstofleveranciers worden volgens de Raden geacht jaarlijks gedetailleerde, commercieel waardevolle adressenlijsten aan te leveren aan het VEKA, zonder dat duidelijk is hoe dit praktisch georganiseerd en gecontroleerd zal worden. Dit kan leiden tot aanzienlijke extra lasten, zeker voor kleinere leveranciers. Het is de Raden ook niet duidelijk op welke manier de rapporteringsplicht verzekerd zal worden voor leveringen van stookolie of propaangas in Vlaanderen, door leveranciers uit de andere gewesten of uit de

pagina 18 van 60

Zoals in de memorie van toelichting wordt uiteengezet heeft de Vlaamse overheid vandaag geen zicht op de locaties waar een fossiele stookketel is geplaatst, en is het nodig dat daarvan een inventaris wordt gemaakt. De in voorliggend decreet voorziene rapportage kan gebruikt worden voor de secundaire controle op de naleving van de regelgeving inzake keuring en onderhoud van fossiele ketels, zowel als de naleving van het verbod op de plaatsing van nieuwe stookolieketels.

- de quotumplicht voor de opkoop van warmtekrachtkoppelingcertificaten (WKC) in hoofde van de elektriciteitsleveranciers wordt verschoven naar de leveranciers van aardgas en olieproducten (stookolie, propaan, ...) en de minimale steunverplichting wordt verschoven van de elektriciteitsdistributienetbeheerders naar de aardgasdistributienetbeheerders.
- de bijdrage Energiefonds op afnamepunten elektriciteit gedeeltelijk wordt verschoven naar fossiele stookinstallaties niet-residentieel.

Het VEKA zal voorts met de sector van de brandstofleveranciers in overleg treden over de concrete modaliteiten voor de praktische uitvoering van deze rapportageverplichting, waarbij er op dient te worden gewezen dat dit ontworpen artikel overigens pas in werking treedt op een datum die de Vlaamse Regering vaststelt. Dat laatste heeft als gevolg dat er voldoende tijd is om de nodige technische afspraken zorgvuldig uit te werken in samenspraak met de sector.

De gegevens in de databank voor energiegebruik en energieproductie, waarin deze gegevens conform de ontworpen bepaling worden opgenomen, zijn overigens alleen toegankelijk voor de diensten van de Vlaamse overheid, de betrokken gemeente, de gebouweigenaar en de betrokken houder van een zakelijk recht. De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden bepalen voor de gegevens die worden vrijgegeven en met betrekking tot welke gegevens de personen of instellingen, vermeld in het eerste lid, toegang hebben. De Vlaamse Regering bepaalt de

Wat de bezorgdheid van de Raden richting buitenlandse brandstofleveranciers en een gelijk speelveld bij handhaving betreffen: net zoals de verplichting - ongeacht hun vestigingsplaats - van toepassing zal zijn op alle brandstofleveranciers die op het Vlaamse grondgebied actief zijn, zal ook de sanctie uit het ontworpen artikel 13.4.19 van toepassing zijn op alle brandstofleveranciers, dus zowel op leveranciers met zetel in het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brusselse Gewest of buiten de landsgrenzen.

- T.a.v. *Belgische* leveranciers zijn de gemeenrechtelijke regels inzake gedwongen tenuitvoerlegging spelen. Het Gewest kan dan met name uitvoerend beslag laten leggen op bv. de bankrekeningen van de leverancier; diens onroerende goederen; de vorderingen die hij heeft op derden; etc.
- Op de invordering van de opgelegde boete in het *buitenland* (t.a.v. buitenlandse leveranciers), zijn de gemeenrechtelijke regels inzake gedwongen tenuitvoerlegging naar Belgisch recht uiteraard niet toepasselijk. Er bestaan wel gemeenrechtelijke Europese instrumenten voor de grensoverschrijdende invordering van andere uitvoerbare titels, zoals vonnissen en authentieke akten, maar deze instrumenten lijken niet van toepassing te zijn op dwangbevelen. De weinige rechtsleer die hierover is verschenen, suggereert dat de invorderende overheid land per land zal moeten bekijken wat de lokale wetgeving toelaat om het Belgische dwangbevel ook daar uitvoerbaar te laten verklaren. In vele gevallen zal er inderdaad wellicht (net zoals in België) een procedure bestaan om uitvoerbare titels die niet onder voormelde gemeenrechtelijke instrumenten vallen (bv. vonnissen van buiten de EU) uitvoerbaar te laten verklaren. Dit is de zgn. *exequatur*-procedure. In geval dergelijke procedures beschikbaar zijn voor een verzoek tot uitvoerbaarverklaring van een Belgisch dwangbevel, wat aannemelijk lijkt wat betreft de EU dan zou het Gewest, na zo'n gebeurlijke lokale uitvoerbaarverklaring, vervolgens de lokale regels inzake tenuitvoerlegging (uitvoerend beslag) verder moeten volgen. Deze verschillen van land tot land.

¹⁶ GwH 10 juli 2002, nr. 125/2005, B.6.1. J. THEUNIS en D. VAN EECKHOUTTE, "Naleving en handhaving: strafrecht, strafvervolgning, administratieve sancties, administratieve rechtscolleges" in B. SEUTIN en G. VAN HAEGENDOREN (eds.), *De transversale bevoegdheden in het federale België*, Brugge, die Keure, 2017, 449.

pagina 20 van 60

Op de vraag van de Raden om gebouwen van openbare besturen kleiner dan 250 m² uit te zonderen wordt wel ingegaan. Ook wordt het toepassingsgebied verder beperkt tot "verwarming, koeling, elektriciteit en warm water" en zal de verplichting niet langer over het energieverbruik van de volledige organisatie gaan. Op die wijze vallen bv. de kleine zorg-, welzijns- en onderwijsinstellingen niet langer onder deze verplichting en worden de opgevraagde gegevens afgelijnd op hetgeen dat gevraagd wordt in artikel 6, lid 5 van de richtlijn.

54. De Vlaamse Toezichtscommissie (VTC) gaf haar advies op 9 september 2025. Het advies werd echter door de voorzitter pas op 22 september 2025 ondertekend en op 23 september 2025 bezorgd.

- De VTC is van oordeel dat de doeleinden van de gegevensverwerking in het ontwerpdecreet welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn en dat er voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking.

- De VTC is van oordeel dat het voorgelegde ontwerpdecreet voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- Hieraan wordt gevolg gegeven.

pagina 22 van 60

decreet 'houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat'. Het advies is gegeven op 8 december 2025, en gaat als bijlage 3.

57. De Raad van State maakte in diens advies de volgende opmerkingen:

- De Raad merkt op dat artikelen 3 en 4 van het voorontwerp voorzien in een rechtsgrond tot informatie-uitwisseling van gegevens in het kader van ETS2. De Raad stelt vast dat quasi-identieke bepalingen ook worden ingevoerd bij de artikelen 5 en 13 van het voorontwerp van decreet "tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, wat betreft het invoeren van een emissiehandelssysteem voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en de aanvullende sectoren", dat het voorwerp uitmaakt van adviesaanvraag 78.482/1. Het voorliggende voorontwerp doet niet uitschijnen dat de erin opgenomen overlappende ontwerpbeoordelingen weer zullen worden opgeheven eens het decreet tot wijziging van het DABM in werking zal treden. Aldus bestaat volgens de Raad het risico dat dezelfde regeling twee keer zal voorkomen. Om die situatie te vermijden, dienen beide voorontwerpen van decreet op elkaar te worden afgestemd.

Hiervan wordt akte genomen. De bepalingen uit het thans voorliggende voorontwerp vormen een tijdelijke oplossing om gegevensuitwisseling met de FOD Financiën mogelijk te maken. Eens het ontwerpdecreet dat de ETS2-richtlijn omzet door het Vlaams Parlement wordt aangenomen zal dat decreet ook de nodige opheffingsbepalingen bevatten ten einde het voorliggende artikel 3 en 4 terug op te heffen. Op die wijze is er van overlap geen sprake.

- De Raad merkt op dat de definitie van het begrip "brandstof" in artikel 3, 1°, van het voorontwerp - "elk energieproduct als vermeld in artikel 415, § 1, van de Programmawet van 27 december 2004" - geen uitzondering maakt voor elektriciteit. Dat lijkt volgens de Raad een vergissing te zijn, die moet worden rechtgezet

Hieraan wordt gevolg gegeven.

- Artikel 4, derde lid, van het voorontwerp duidt "de bevoegde autoriteit" aan als verwerkingsverantwoordelijke en als entiteit die een beroep kan doen op de FOD Financiën. Met de bevoegde autoriteit wordt het VEKA bedoeld. In artikel 8.1.2, 1° van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: het DABM) wordt de term 'bevoegde autoriteit' gedefinieerd als het VEKA. Verder wordt in artikel 8.1.2, 18°/1 van het DABM het VEKA gedefinieerd als het agentschap, vermeld in titel II van het Energiebesluit van 19 november 2010. Aangezien de definitie van "bevoegde autoriteit" in het DABM enkel geldt voor dat decreet, en de ontworpen bepaling niet in het DABM wordt ingevoegd, verdient het volgens de Raad aanbeveling het begrip bevoegde autoriteit ook in artikel 3 van het voorontwerp nader te definiëren.

Hieraan wordt gevolg gegeven. Er zal in artikel 3 van het voorontwerp van decreet nog verder verduidelijkt worden dat voor de term 'bevoegde autoriteit' deze definities van toepassing zijn.

- De Raad merkt op dat in artikel 1.1.3, 94°/1, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 het woord "leersteuncentrums" wordt toegevoegd na de zinsnede "centra voor leerlingenbegeleiding". De Raad meent dat het naast elkaar gebruiken van 'centra' en 'centrums' taalkundig weinig coherent is en bovendien blijkt uit het decreet van 5 mei 2023 'over leersteun' dat in de toepasselijke onderwijsregelgeving "leersteuncentra" wordt gebruikt als meervoud voor "leersteuncentrum". De Raad

////////////////////////////////////

Hieraan wordt gevolg gegeven.

- Hier dient te worden bevestigd dat de termijn start de dag volgende op de dag waarop de Vlaamse Nutsregulator de (aan)vraag heeft ontvangen. Dit kan zodoende in dezelfde zin als het ontworpen artikel 4.3.1, §2, vierde lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden aangepast. De Raad stemde met die zienswijze in.

- Het betreffen, aangezien er bij het overtreden van de termijn inderdaad geen sanctie op staat, in casu termijnen van orde. Dit niettegenstaande dient het standpunt van de Raad met betrekking tot de exclusiviteit van de bevoegdheden ietwat worden genuanceerd. Hierbij dient de memorie van toelichting bij het decreet van 27 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake energie vooreerst in herinnering te worden gebracht:

De decreetgever kan immers nog steeds procedurele voorwaarden en garanties opleggen die de regulator bij het opstellen van tariefmethodologie en tarieven dient te respecteren. In dit kader dient te worden opgemerkt dat de door de decreetgever vastgestelde regeling een defaultprocedure is die enkel van toepassing is wanneer er geen overeenstemming over de te volgen procedure is bereikt. Tot slot kan erop worden gewezen dat al de in die procedures voor de VREG opgenomen en te respecteren termijnen ordeterminen zijn.¹⁷

In richtlijn (EU) 2019/944 en richtlijn (EU) 2024/1788 (voorheen ook in richtlijn 2009/72/EG en richtlijn 2009/73/EG) is opgenomen dat de lidstaten ervoor zorgen dat de regulerende instanties de bevoegdheden krijgen die hen in staat stellen de hun toevertrouwde taken op een “*efficiënte en snelle wijze uit te voeren*”. Er dient hierbij te worden opgemerkt dat wat in artikel 59, lid 3 van richtlijn (EU) 2019/944 en artikel 78, lid 4 van de richtlijn (EU) 2024/1788 onder “efficiënte en snelle wijze” wordt verstaan, niet nader wordt ingevuld, en in het kader van subsidiariteit dus in grote mate aan de appreciatie van de lidstaten wordt overgelaten. Deze bepalingen vloeien immers ook voort uit een bezorgdheid voor rechtszekerheid en een snelle rechtsgang voor de rechtsonderhorigen. In een marktomgeving zoals de elektriciteits- en aardgasmarkt is voor marktdeelnemers juridische onzekerheid immers geheel onwenselijk en is het nodig dat de regulator op snelle wijze tot beslissingen komt zonder dat de markt als het ware ‘in limbo’ blijft. Het komt dus in deze weldegelijk aan de decreetgever toe om te legifereren en desnoods zelfs om bindende termijnen op te leggen waarbinnen de regulator een “snelle en efficiënte” beslissing moet nemen.

- Wat de actualisering van de vermelde NACE-codes uit artikel 7.1.10 en artikel 7.1.11 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 betreft, stelt de Raad van State dat

[illegible]

- code 33.190 (reparatie van andere apparatuur) werd deels vervangen door code 91.300 (instandhouding, restauratie en andere ondersteunende activiteiten voor cultureel erfgoed).
- activiteiten onder code 52.100 (opslag in koelpakhuizen en overige opslag) werden deels heropgenomen in codes 35.240 (opslag van gas als onderdeel van netwerkleveringsdiensten) en 63.100 (computerinfrastructuur, gegevensverwerking, hosting en aanverwante activiteiten).¹⁸

Het doel van de aanpassing is te aligneren op de nieuwe NACE-BEL-2025 codes. Als hierdoor een aantal activiteiten die voorheen wel onder de vermindering Ev vielen worden uitgesloten dan is dat niet de bedoeling. Het is hierbij immers niet de bedoeling om fundamenteel inhoudelijke wijzigingen door te voeren. Het is echter evenmin de bedoeling om het toepassingsgebied te verruimen door andere codes toe te voegen waarvan de inhoud vandaag niet van de vermindering gebruik kan maken.

- o De bedrijven met hoofdactiviteit NACE-BEL 2008 RSZ-code 33.190 (reparatie van andere apparatuur) hadden onder deze code tot nu toe recht op quotumverminderingen. Deze code splitst zich sinds 2025 op in twee NACE-BEL 2025 RSZ-codes: 33.190 (preferentieel) en 91.300 (niet-preferentieel).
- o De bedrijven met activiteiten met NACE-code 2008 **33.190** (reparatie van andere apparatuur) werden op 1 januari 2025 automatisch omgezet naar NACE-code 2025 **33.190** (omdat dit als de preferentiële code werd aangemerkt door het KBO). Enkel indien ze hiermee niet akkoord zijn en kunnen aantonen dat de hoofdactiviteit van hun onderneming niet past onder deze code, kunnen ze een aanpassing naar de (niet-preferentiële code) **91.300** (Instandhouding, restauratie en andere ondersteunende activiteiten voor cultureel erfgoed) aanvragen. Dit moet dan gecontroleerd en goedgekeurd worden door de KBO. Als ze overstappen naar die niet-preferentiële code zullen ze het recht op de vrijstelling verliezen, want code 91.300 geeft geen recht op een vrijstelling (nu niet en ook niet met de voorgestelde decreetswijziging).
- o Hetzelfde geldt voor bedrijven met activiteiten met NACE-code 2008 **52.100** (Opslag in koelpakhuizen en overige opslag). Zij werden op 1 januari 2025 automatisch omgezet naar NACE-code 2025 52.100 (opslag). Enkel als ze er expliciet voor opteren, kunnen ze worden omgezet naar de niet-preferentiële NACE-code 2025 **35.240** (Opslag van gas als onderdeel van netwerkleverdiensten) of **63.100** (Computerinfrastructuur,

[illegible]

////////////////////////////////////

Hieruit blijkt dat er door de aanpassing van NACE-BEL 2008 naar NACE-BEL 2025 geen bedrijven ten onrechte worden uitgesloten van of opgenomen in het toepassingsgebied van de vermindering "Ev". Er zijn dus geen wijzigingen nodig aan de voorgestelde decreetswijziging.

- Om tegemoet te komen aan het advies van de Raad van State wordt voorgesteld om de bewaartermijn voor de persoonsgegevens die het VEKA overeenkomstig artikel 7.7.3, §5/1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 kan opvragen en verwerking in het kader van de monitoring, opvolging en handhaving van de PV-verplichting vast te leggen op tien jaar. Deze gegevens zijn minstens noodzakelijk voor de duur van de uitstelregelingen, vermeld in artikel 7.7.3, §1, zesde lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009, waarvan de maximale duur op vijf jaar is vastgelegd. Ook na het verstrijken van het uitstel is een bewaartermijn van enkele jaren verantwoord om de naleving van de PV-verplichtingen te kunnen controleren en monitoren.

- Hiervan wordt akte genomen. Die Vlaamse Regering zal inderdaad wanneer zij in uitvoering van deze bepaling een uitvoeringsbesluit aanneemt ook rekening dienen te houden met het gelijkheidsbeginsel en er dienen voor te zorgen dat er geen onredelijke verantwoording is voor een onderscheiden behandeling van groepen van gebouwen/gebouweenheden. Hierbij kan bijvoorbeeld rekening worden gehouden met de volgende elementen:

- Hieraan wordt gevolg gegeven.

- De Raad stelt vast dat het vooropgestelde doel van de machtiging tot renovatieverplichting erin bestaat dat de Vlaamse Regering de mogelijkheid krijgt stringenter energieprestatievereisten op te leggen,²⁰ naar aanleiding van een specifieke overdracht, in ruil voor een tegenprestatie, van eigendomsrechten of langdurige zakelijke gebruiksrechten op één of meer specifieke residentiële gebouwen, niet-residentiële gebouwen of niet-residentiële gebouweenheden, aan een andere persoon (met uitzondering van transacties tussen echtgenoten of wettelijk samenwonende partners of in het kader van onteigeningen). Dergelijke overdrachten hebben immers in hoofdzaak of enkel de bij die transactie betrokken gebouwen of de gebouweenheden tot voorwerp, waardoor er een rechtstreeks te verantwoorden verband ontstaat met het opleggen van de verplichting tot renovatie van die gebouwen of gebouweenheden.

De Raad merkt op dat vanuit dat oogpunt fusies tussen rechtspersonen, splitsingen of overnames van rechtspersonen of inbrengen van gemeenschappen of bedrijfstakken als geheel in een rechtspersoon dan ook terecht verschillen van meer specifieke overdrachtstransacties. Fusies, splitsingen en overnames, die ingevolge artikel 11.2/2/1, § 1, derde lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 al niet aan de renovatieverplichting onderworpen konden worden, hebben volgens de Raad alle in beginsel betrekking op meerdere activa (en passiva) van een rechtspersoon en betreffen niet alleen één of meerdere specifieke gebouwen of gebouweenheden,

²⁰ Indien daar objectieve redenen voor bestaan, zou het de Vlaamse Regering bovendien ook nog steeds vrijstaan de renovatieverplichting te moduleren op een manier die een redelijk te verantwoorden onderscheid maakt tussen verschillende categorieën van gebouwen of gebouweenheden.

Tot slot is het van belang aan te stippen dat de Raad van State – net zo zeer als de VTC eerder in haar advies – geen opmerkingen maakt over het feit of dit dan ook meebrengt dat het VEKA en de netbeheerders ook verwerkingsverantwoordelijken worden, en dat zij zich daarmee dus impliciet en *a contrario* het eerdere advies van de regulator op het standpunt van de Vlaamse Regering schaaft.

- Op dit advies wordt niet ingegaan. Het is voor de bepalingen waarvan de inwerkingtreding aan de Vlaamse Regering wordt gedelegeerd immers momenteel nog niet mogelijk een datum van inwerkingtreding voorop te stellen. In de meeste gevallen gaat het trouwens om een bepaling met een delegatie aan de Vlaamse Regering die, zelfs als zou ze bij verstrijken van die termijn automatisch in werking treden, nog steeds een uitvoeringsbesluit nodig zouden hebben om enige rechtsgevolgen te kunnen genereren.

- #### D. BEVOEGDHEID VAN HET VLAAMSE GEWEST

Wat de informatie-uitwisseling in het kader van EU ETS2 (hoofdstuk 2 van dit decreet) betreft, kan bijkomend het hierna volgende ter overweging worden meegegeven. De omzetting van het afzonderlijke EU-ETS voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren (ETS2) wordt, net als het ETS vaste installaties, gekoppeld aan de gewestelijke bevoegdheid inzake leefmilieu. Artikel 6, §1, II, eerste lid, 1°, van de BWHI bepaalt namelijk, dat de gewesten bevoegd zijn inzake *"de bescherming van het leefmilieu, onder meer die van (...) de lucht tegen verontreiniging en aantasting"*. De Europese wetgever heeft de handel in emissierechten bijkomend consequent gekwalificeerd als een milieumaatregel door zich te baseren op artikel 192, lid 1, van het VWEU, en niet als een belastingmaatregel. Er moet immers een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen de praktische overwegingen van het emissiehandelssysteem om bij de keuze voor het identificeren van de gereguleerde entiteit verder te bouwen op het systeem voor de implementatie van de accijnsregelgeving enerzijds, en de Europeesrechtelijke rechtsgrondslag anderzijds. De Europese kwalificatie als milieumaatregel maakt het moeilijk om binnen het intra-Belgisch kader te argumenteren dat ETS2 een fiscaal systeem uitmaakt. ETS2 heeft als hoofddoelstelling de CO₂-uitstoot stelselmatig te verminderen en het genereren van inkomsten voor de overheid is hieraan ondergeschikt. Bovendien dient ook te worden opgemerkt dat de Europese wetgever evenzeer expliciet verder bouwt op het bestaande EU-ETS voor vaste installaties, waarvoor de gewesten de bevoegde

pagina 31 van 60

Dit decreet voorziet in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2024/1275 van 24 april 2024 betreffende de energieprestatie van gebouwen.

Dit artikel bevat de definities voor het hoofdstuk over de informatie-uitwisseling tussen de FOD Financiën en de bevoegde autoriteit. Deze definities zijn, om evidente redenen, dezelfde als deze gehanteerd in het Besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2024.

Artikel 4

Dit artikel voorziet in de decretale rechtsgrond voor de uitwisseling van gegevens, persoonsgegevens en categorieën van persoonsgegevens tussen de bevoegde diensten van de Federale Overheidsdienst Financiën en het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap. Vooraleer in te gaan op de specifieke vereisten van de AVG, moet worden benadrukt dat de invoering van voorliggende rechtsgrond voor de verwerking van gegevens noodzakelijk is voor de implementatie van het EU ETS2. Zoals eerder aangegeven werden reeds regelgevende initiatieven genomen ter omzetting en implementatie van het ETS2, nl. het Besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2024. De verwerking van persoonsgegevens, zoals geregeld door het voorliggen voorontwerp van decreet, kan niet los worden gezien van de implementatie van het EU ETS2 en de daartoe reeds genomen (en toekomstige) initiatieven.

- "any natural or legal person that is the consumer of the fuel, whose annual fuel consumption does not exceed 1 tonne of CO₂";
- "jede natürliche oder juristische Person, die Verbraucher des Brennstoffs ist und deren jährlicher Brennstoffverbrauch 1 Tonne CO₂ nicht übersteigt";
- "toute personne physique ou morale qui est le consommateur du combustible, dont la consommation annuelle de combustible ne dépasse pas 1 tonne de CO₂";

////////////////////////////////////

De rechtvaardigingsgrond voor de verwerking van de gegevens is artikel 6, lid 1, e) AVG, nl. een taak van algemeen belang, namelijk de controle en het toezicht op de ETS2 verplichtingen. De gegevens die zullen verwerkt worden op basis van dit artikel zijn noodzakelijk voor de correcte en consistente omzetting van de ETS-richtlijn en de correcte implementatie van de verplichtingen die voortvloeien uit die richtlijn. De gegevens in kwestie zijn immers noodzakelijk 1) voor de identificatie van de gereguleerde entiteiten; en 2) voor het bepalen van de brandstofvolumes. Uitvoering geven aan het nieuwe Europese emissiehandelssysteem is een taak van algemeen belang; bijgevolg is de verwerking van de gegevens gerechtvaardigd op grond van artikel 6, lid 1, e) AVG.

De voorziene rechtsgrond is *voldoende precies*, nu de wettelijke bepaling de essentiële elementen bevat, nl.:

- Het doel van de verwerking (nl. de identificatie van geregementeerde entiteiten onder ETS2);
- De te verwerken persoonsgegevens (nl. die gegevens die opgevraagd kunnen worden, voor zover dit persoonsgegevens zouden uitmaken);
- De betrokkenen (nl. die geadresseerden en aanvragers, bedoeld in het artikel);
- De entiteit waaraan de persoonsgegevens worden verstrekt (nl. de bevoegde autoriteit);
- De doeleinde waarvoor de persoonsgegevens worden verstrekt (nl. de implementatie van het ETS2);
- De bewaartermijn (nl. niet langer dan twintig jaar);
- De verwerkingsverantwoordelijke (nl. de bevoegde autoriteit).

Het doeleinde van de verwerking blijkt ook voldoende duidelijk uit de taak van algemeen belang (nl. de implementatie van het nieuwe emissiehandelssysteem).

Het is bovendien onmogelijk voor het Vlaamse Gewest (en de bevoegde autoriteit meer specifiek) om te voldoen aan zijn verplichtingen onder het Unierecht (meer bepaald de verplichtingen die voortvloeien uit de nieuwe ETS-richtlijn) zonder toegang tot deze informatie. Daarom is de verwerking van de gevraagde gegevens ook gerechtvaardigd op grond van artikel 6, lid 1, c) AVG.

Doelbinding

Deze (persoons)gegevensuitwisseling is noodzakelijk om de gereguleerde entiteit te identificeren en de brandstofvolumes te bepalen. Om de gereguleerde entiteit te identificeren wordt verwezen naar de wet van 22 december 2009 betreffende de algemene regeling inzake accijnzen.

Volgende gegevens moeten jaarlijks bezorgd worden aan het Vlaams Energie- en
Klimaatagentschap:

- het rapport van alle ingediende en gevalideerde AC4-aangiften voor de in verbruikstelling van energieproducten uit PLDA-AC4 van het voorgaande jaar, met uitzondering van geannuleerde aangiften;
- het rapport van alle ingediende en gevalideerde invoeraangiften voor een gelijktijdige aangifte voor het vrije verkeer en tot verbruik van energieproducten uit PLDA van het voorgaande jaar, met uitzondering van geannuleerde aangiften;
- en het rapport van alle vergunningshouders gecertificeerde geadresseerden en tijdelijk gecertificeerde geadresseerden uit de SEED-data van het voorgaande jaar.

Verwerkingsverantwoordelijke

De verwerkingsverantwoordelijke is de bevoegde autoriteit.

Minimale gegevensverwerking

De categorieën betrokkenen, categorieën gegevens en de personen die toegang krijgen tot de gegevens blijken duidelijk uit de decretale grondslag en uit bovenstaande toelichting.

////////////////////////////////////

richting "dag(en)" door te voeren ten einde een uniform taalgebruik doorheen het hele decreet te garanderen.

Artikel 8, artikel 9 en artikel 69

Via een voorstel van decreet, dat het decreet van 13 juni 2025²⁹ werd, werd in het Energiedecreet van 8 mei 2009 een artikel 4.1.11/8 ingevoegd. De diensten van het Vlaams Parlement hebben echter niet opgemerkt dat er eerder via het decreet van 17 mei 2024³⁰ al een artikel 4.1.11/8 met betrekking tot veiligheid was ingevoegd. Dit betekent zodoende een dubbele nummering. Het recent in 2025 ingevoerde artikel 4.1.11/8 wordt dan ook vernummerd naar artikel 4.1.11/7/1 ten einde verwarring te vermijden. Dit houdt voorts ook in dat er in artikel 4.1.11/2 en 15.3.20 een interne verwijzing moet worden rechtgezet.

Artikel 11

In artikel 4.1.17/1, §1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt een verkeerde verwijzing rechtgezet.

Artikel 12

Artikel 4.1.17/5, §3, eerste lid, van het Energiedecreet wordt verduidelijkt naar aanleiding van het advies nr. 78.406/1 van 2 december 2025 van de afdeling wetgeving van de Raad van State bij het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat.

Het voorliggende ontwerp van decreet verduidelijkt dat de kostenreflectieve en transparante compensatie die de netgebruiker of de gebruiker die op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit aangesloten is, ten behoeve van de netbeheerder ontvangt in geval van gereserveerde technische flexibiliteit enkel negatief kan zijn indien de onbalansimpact van de modulatie wordt geneutraliseerd in de perimeter van de balanceringsverantwoordelijke. In dit specifieke geval zal de netbeheerder reeds een kost hebben gedragen voor de neutralisatie van de perimeter van de balanceringsverantwoordelijke, deze kosten zal de netbeheerder kunnen verrekenen en zal uiteindelijk gedragen worden door de maatschappij via de nettarieven. Indien de netbeheerder hier bovenop nog een vergoeding aan de netgebruiker moet betalen, wordt eenzelfde modulatie dubbel gecompenseerd. In de praktijk zal de compensatie enkel negatief zijn wanneer de onbalans van de modulatie wordt geneutraliseerd in de perimeter van de balanceringsverantwoordelijke en de vermeden exploitatiekosten van de netgebruiker groter zijn dan de som van de andere elementen vermeld in artikel 3.1.34/3, eerste lid, 2°, van het Energiebesluit (dat uitvoering geeft aan artikel 4.1.17/5, §3, tweede lid, van het Energiedecreet). In deze situatie zal de netgebruiker reeds verworven inkomsten (door verkoop van elektriciteit op bijvoorbeeld de day-ahead of forward markten) ontvangen hebben terwijl deze bijvoorbeeld in het geval van een gascentrale geen operationele exploitatiekosten heeft (verbranden van gas) om deze elektriciteit op te wekken. De netgebruiker ondervindt in dit geval geen impact van de modulatie. Zonder de

²⁹ Decreet van 13 juni 2025 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat de invoering van een forfaitaire vergoedingsregeling voor geblokkeerde toegangspunten en de uitstelmogelijkheden voor de PV-verplichting betreft, BS 2 juli 2025.

³⁰ Decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, de wet van 24 december 1970 betreffende de te nemen veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en bij de exploitatie van gasdistributie-installaties, het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft netbeheer en energie-efficiëntie, BS 3 juni 2024.

////////////////////////////////////

Artikel 13

Artikel 14

Artikel 15 en artikel 16

Artikel 19, 1º

pagina 37 van 60

In artikel 4.2.1, §2, punt 4° van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden de termen "aggregatoren" en "dienstverleners van flexibiliteit" ingevoegd. Met artikel 13 van dit decreet wordt het expliciet mandaat dat de afnemer moet geven aan de dienstverlener van flexibiliteit of aggregator, met wie de afnemer een contract heeft gesloten, om die dienstverlener van flexibiliteit of aggregator toegang te geven tot de nodige gegevens opgeheven. De afnemer kan voortaan zijn toestemming op een meer pragmatische manier geven bv. via het contract dat de dienstverlener van flexibiliteit of aggregator met de afnemer sluit. De toestemming wordt meer gelijkgetrokken met de praktijken op de leveringsmarkt. De toevoeging in punt 4° van artikel 4.2.1, §2 zorgt ervoor dat de Vlaamse Nutsregulator ook regels kan bepalen voor dienstverleners van flexibiliteit en aggregatoren zoals ze dit reeds kunnen voor leveranciers en netbeheerders inzake klant- of leverancierswissels, contractuele wijzigingen op het toegangspunt, de rechtzetting van meterstanden, vormen van energiedelen en de allocatie en reconciliatie, inclusief de financiële verrekening tussen marktpartijen. De Vlaamse Nutsregulator kan zo ook verdere regels opleggen aan de dienstverleners van flexibiliteit en aggregatoren inzake de toestemming die de afnemers, die een contract hebben gesloten met deze dienstverleners van flexibiliteit, moeten geven om toegang tot de nodige gegevens te verlenen.

Artikel 19, 2°

Daarnaast wordt aan artikel 4.2.1 een paragraaf 2/1 ingevoegd. Met deze nieuwe paragraaf wordt een decretale basis voorzien die ervoor zorgt dat de Vlaamse Nutsregulator tijdig beslissingen neemt met betrekking tot modelcontracten, reglementen, technische voorschriften, procedures en formulieren van de netbeheerders die ze conform de technische reglementen bij de regulator ter goedkeuring moeten voorleggen.

Artikel 4.2.1, 6° van het Energiedecreet van 8 mei 2009 stelt dat het technisch reglement de regels bevat inzake *"de informatieverplichtingen of voorafgaande goedkeuring of vaststelling door de Vlaamse Nutsregulator van de operationele regels, algemene voorwaarden, typeovereenkomsten, formulieren en procedures die gebruikt worden door de netbeheerder ten aanzien van leveranciers, actieve afnemers, energiegemeenschappen van burgers, hernieuwbare-energiegemeenschappen, de producenten van groene stroom, vermeld in artikel 7.2.3, §2, eerste lid, aanbieders van energiediensten met inbegrip van aggregatoren, dienstverleners van flexibiliteit en afnemers"*.

Artikel 1.2.4 van het Technisch Reglement bepaalt welke documenten eerst moeten goedgekeurd worden door de Vlaamse Nutsregulator. In het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit (TRDE) van 25 juni 2021³¹ was opgenomen dat de Vlaamse Nutsregulator een gemotiveerde beslissing moet nemen binnen de zestig dagen. In de huidige versie van het TRDE³² is opgenomen dat de Vlaamse Nutsregulator binnen een 'redelijke termijn' na ontvangst van het voorstel een beslissing tot goedkeuring, tot verzoek om herziening van het voorstel, of tot weigering van de goedkeuring neemt.

Intussen wordt vastgesteld dat het langer duurt vooraleer de Vlaamse Nutsregulator een beslissing neemt. De beslissingen over het aansluitingscontract, flexibiliteit, netverliezen, Synergrid-voorschriften, samenwerkingsovereenkomst met Elia, dienstencatalogus, datatoegangscontract, ... laten soms maanden op zich wachten.

Het nut van deze goedkeuring wordt op zich niet betwijfeld. Zo werd bijvoorbeeld eind 2024 door de toenmalige VREG vastgesteld dat er grondige problemen waren met een voorstel van nieuw aansluitingscontract, dat niet in lijn was met dwingende bepalingen ter

³¹ https://www.vlaamsenutsregulator.be/sites/default/files/document/trde_2021.pdf

³² https://www.vlaamsenutsregulator.be/sites/default/files/document/trde_versie_2024.pdf

bescherming van de afnemer uit o.a. de Wet Productaansprakelijkheid, Boek VI WER en Boek 5 en 6 BW (zie BESL-2024-104).

Het gevolg van de langere doorlooptijd is echter dat de aanpassingen in het aanbod van de netbeheerder en de vertaalslag van nieuwe regelgeving naar contracten en reglementen te lang op zich laten wachten. Hierdoor kan niet snel genoeg ingespeeld worden op de continu veranderende energiemarkt en de uitdagingen van de energietransitie. Door in het decreet opnieuw een concrete termijn in te voegen wordt meer rechtszekerheid geboden en het laat een snellere reactie toe op marktontwikkelingen of wijzigende regelgeving.

Er dient zodoende een billijk evenwicht worden gevonden tussen enerzijds de tijd die hiervoor nodig is en anderzijds het vermijden dat de procedure belemmeringen voor de markt creëert. Er wordt voorgesteld om de Vlaamse Nutsregulator een termijn op te leggen van negentig dagen waarbinnen een beslissing moet worden genomen over de voorgelegde documenten. Dit is een termijn die enerzijds de regulator moet toelaten om een grondig onderzoek uit te voeren, en anderzijds een termijn die de netbeheerder uitzicht biedt op een snelle uitspraak over de voorgelegde documenten, teneinde te kunnen inspelen op de continu veranderende energiemarkt en de uitdagingen van de energietransitie. Het staat daarbij uiteraard de regulator vrij om middels haar technisch reglement zichzelf strengere beslissingstermijnen op te leggen.

Artikel 20

Vandaag moet de Vlaamse Nutsregulator binnen de twee maanden na het indienen van een aanvraag een beslissing nemen over een aanvraag tot het verkrijgen van een leveringsvergunning. Haalt de regulator die termijn niet dan wordt de leveringsvergunning stilzwijgend toegekend. Er wordt voorgesteld om – naar analogie met de procedure tot goedkeuring van het investeringsplan uit artikel 4.1.19, §3, tweede lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009 – deze termijn te verlengen van twee naar drie maanden, met de mogelijkheid om eenmalig gemotiveerd deze termijn met dertig dagen te verlengen. Op die wijze krijgt de regulator enerzijds meer tijd om het nodige onderzoek te doen naar de vereiste financiële capaciteit en/of professionele betrouwbaarheid maar wordt er anderzijds voor nieuwe marktspelers ook een duidelijk tijdsperspectief geboden waarbinnen de regulator verplicht moet beslissen over zijn aanvraag.³³

Dit houdt ook in dat de bestaande delegatie aan de Vlaamse Nutsregulator om het model van het aanvraagdossier vast te stellen – dat verwerkt zat in het derde lid - in een apart lid wordt opgenomen.

Er worden aan artikel 4.3.1, §2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 voorts een aantal tekstverbeteringen doorgevoerd:

- Er wordt in paragraaf 2 toegevoegd dat de Vlaamse Regering niet alleen de voorwaarden en de procedure tot toekenning, wijziging en opheffing van de leveringsvergunning kan regelen, maar ook de voorwaarden en procedure tot behoud van de leveringsvergunning. Dit verduidelijkt dat de vermelde voorwaarden niet alleen gelden bij de toekenning van een leveringsvergunning; de houder van een leveringsvergunning moet er na de toekenning blijvend aan voldoen. Artikel 3.2.15 van het Energiebesluit van 19 november 2010 volgt bijv. die logica al, gezien dat artikel vermeldt dat – na melding van een controlewijziging, fusie of splitsing aan de Vlaamse Nutsregulator door de houder van de leveringsvergunning – de leveringsvergunning behouden kan blijven, als de houder aan de voorwaarden van titel III, hoofdstuk II, afdeling I van het Energiebesluit van 19 november 2010 blijft

³³ Er dient op te worden gewezen dat de termijn uit artikel 4.3.1, §2 werd overgenomen in artikel 3.2.11 van het Energiebesluit van 19 november 2010. Het komt dan ook aan de Vlaamse Regering toe om de bepalingen van het Energiedecreet van 8 mei 2009 in lijn te brengen met deze gewijzigde decreetsbepaling. Bij tegenstrijdigheid primeren echter de bepalingen uit het Energiedecreet van 8 mei 2009.

- Aan paragraaf 2, tweede lid, 4° wordt een louter tekstuele verbetering aangebracht: niet de openbardienstverplichtingen opgelegd aan de leveranciers zijn *as such* een voorwaarde om de leveringsvergunning te behouden, wél de naleving ervan.

In artikel 4.6.9, §4 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt een verwijzing gecorrigeerd. De bestaande verwijzing naar artikel 4.1.35 bevat immers regels omtrent de *bemiddeling* door de Vlaamse Nutsregulator, terwijl artikel 4.6.9, §4 bepaalt dat “*zonder voorafgaande bemiddeling, een geschillenbeslechting [kan] gevoerd worden*”. Het strekt tot aanbeveling dat deze verwijzing wordt aanpast naar een verwijzing naar artikel 4.1.36 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, dat effectief de regels omtrent de *geschillenbeslechting* door de Vlaamse Nutsregulator bevat.

////////////////////////////////////

Artikel 24

Op 19 september 2025 werd het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering 'tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2025, wat betreft de toekenning van groenestroomcertificaten en warmte-krachtcertificaten tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen' door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd (VR 2025 1909 DOC.0832/1BIS). Dit voorstel beoogt het certificatenstelsel in overeenstemming te brengen met de Richtsnoeren staatssteun ten behoeve van klimaat, milieubescherming en energie 2022 (CEEAG), door geen certificatensteun meer toe te kennen voor productie tijdens elk kwartier met negatieve elektriciteitsprijzen, ten opzichte van zes opeenvolgende uren in de huidige regeling.

Aangezien de verscherping van de negatieve prijzen regeling (vanaf voorgestelde inwerkingtreding op 1 april 2026) ook wordt toegepast op installaties die reeds certificatensteun ontvangen, zal de voorgestelde regeling een impact hebben op deze installaties. Met name wordt verwacht dat de toekenning van certificatensteun en het aantal gedraaide vollasturen voor de installaties door inwerkingtreding wordt geïmpacteerd. De onrendabele top wordt conform huidig artikel 7.1.4/1, §4, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 voor projecten met een startdatum vanaf 1 januari 2013 enkel geactualiseerd afhankelijk van de elektriciteitsprijs. Voorgesteld wordt om de onrendabele top niet enkel afhankelijk van de elektriciteitsprijs te actualiseren, maar ook op basis van het niet toekennen van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten voor de productie tijdens periodes van negatieve elektriciteitsprijzen door of krachtens artikel 7.1.1, §4 en artikel 7.1.2, §5. In het Energiebesluit van 19 november 2010 zal de methode voor de actualisatie worden vastgelegd. Daarbij zal worden gestreefd naar een eenvoudige en transparante uitwerkingsmethode in het Energiebesluit van 19 november 2010, zodat de actualisatie van de onrendabele top op basis van de impact van negatieve elektriciteitsprijzen voor het VEKA werkbaar blijft.

Artikel 25 en artikel 26

De artikelen 7.1.10 en 7.1.11 van het Energiedecreet beschrijven de verplichting voor toegangshouders om jaarlijks een bepaald aantal groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten in te dienen bij de Vlaamse Nutsregulator. Dit zijn de zogenaamde certificatenverplichtingen. Daarnaast beschrijven artikelen 7.1.10, 7.1.11 en 7.1.11/1 van het Energiedecreet een aantal gevallen waarbij het aantal in te dienen groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten wordt verminderd. Voor het aantal in te dienen groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten wordt de afname tussen 1 GWh en 20 GWh voor 47% vrijgesteld als de hoofdactiviteit van de bedrijfsvestiging op het afnamepunt behoort tot de NACE-BEL **2008** RSZ-code 05 tot en met 33, 46.391, 52.100 en 52.241.

De federale overheid heeft recent echter de NACE BEL 2008-codes gewijzigd door NACE BEL 2025-codes. Op 1 januari 2025 zijn de NACE-BEL 2025 RSZ-code in voege getreden, waardoor Vlaamse bedrijven in de loop van 2025 automatisch zijn overgeschakeld van een NACE-BEL 2008 RSZ-code naar de corresponderende NACE-BEL 2025 RSZ-code. Er zijn geen bedrijven meer met een NACE-code 2008.

Om elke twijfel weg te nemen over het recht van de bedrijven in kwestie op de quotumvrijstelling over het leveringsjaar 2025 en later, moeten de NACE-codes 2008 dus vervangen worden in het Energiedecreet door de corresponderende NACE-codes 2025. Anders heeft geen enkel bedrijf strikt genomen nog recht op een vrijstelling. De bedrijven met hoofdactiviteit NACE-BEL 2008 RSZ-code 33.190 (reparatie van andere apparatuur) hadden onder deze code tot nu toe recht op quotumverminderingen. Deze

////////////////////////////////////

code splitst zich sinds 2025 op in twee NACE-BEL 2025 RSZ-codes: 33.190 (preferentieel) en 91.300 (niet-preferentieel).

De bedrijven met activiteiten met NACE-code 2008 **33.190** (reparatie van andere apparatuur) werden op 1 januari 2025 automatisch omgezet naar NACE-code 2025 **33.190** (omdat dit als de preferentiële code werd aangemerkt door het KBO). Enkel indien ze hiermee niet akkoord zijn en kunnen aantonen dat de hoofdactiviteit van hun onderneming niet past onder deze code, kunnen ze een aanpassing naar de (niet-preferentiële code) **91.300** (Instandhouding, restauratie en andere ondersteunende activiteiten voor cultureel erfgoed) aanvragen. Dit moet dan gecontroleerd en goedgekeurd worden door de KBO. Als ze overstappen naar die niet-preferentiële code zullen ze het recht op de vrijstelling verliezen, want code 91.300 geeft geen recht op een vrijstelling (nu niet en ook niet met de voorgestelde decreetswijziging).

Hetzelfde geldt voor bedrijven met activiteiten met NACE-code 2008 **52.100** (Opslag in koelpakhuizen en overige opslag). Zij werden op 1 januari 2025 automatisch omgezet naar NACE-code 2025 52.100 (opslag). Enkel als ze er expliciet voor opteren, kunnen ze worden omgezet naar de niet-preferentiële NACE-code 2025 **35.240** (Opslag van gas als onderdeel van netwerkleverdiensten) of **63.100** (Computerinfrastructuur, gegevensverwerking, hosting en aanverwante activiteiten) en zouden ze het recht op de vrijstelling verliezen.

De Vlaamse Nutsregulator heeft de lijst met bedrijven die tot nu toe een vrijstelling kregen nagekeken. Die bedrijven zijn allemaal automatisch gewijzigd naar de preferentiële codes, waardoor ze hun vrijstelling bewaren na de voorgestelde aanpassing van het decreet.

Artikel 28

Vandaag heeft de Vlaamse overheid geen enkel correct zicht op waar er zich overal stookolietanks, stookolieketels en propaangastanks bevinden. Aangezien enerzijds het vervangen van dergelijke stookolieketels en ketels die werken op propaangas in het licht van de energietransitie en van het nemen van afdoende klimaatregelen noodzakelijk is³⁴, en anderzijds dergelijke stookolieketels en -tanks ook een oorzaak van bodemverontreiniging vormen³⁵, is het noodzakelijk dat in kaart wordt gebracht waar dergelijke ketels en tanks zich op het grondgebied van het Vlaamse Gewest overal bevinden.

Er wordt daarom voorzien in een rechtsgrond waardoor de brandstofleveranciers aan het VEKA minstens jaarlijks (vrijwillig sneller aanleveren mag uiteraard steeds) een lijst moeten rapporteren met adressen van de locaties in het Vlaamse Gewest waar ze gedurende de vorige periode (m.a.w. sinds hun vorige rapportering) stookolie of propaangas leverden.

³⁴ Zoals in de memorie van toelichting bij het decreet van 22 oktober 2021 werd aangehaald stoten propaangas en stookolie bij verbranding respectievelijk $\pm 0,227$ ton CO₂ per MWh en $\pm 0,268$ ton CO₂ per MWh uit. Voor stookolie en voor propaangas moet ook rekening worden gehouden met de uitstoot ten gevolge van het transport van die brandstoffen tot bij de klant. Ofschoon ook aardgas nog steeds aanzienlijk broeikasemissiegassen uitstoot ($\pm 0,202$ ton CO₂ per MWh) is dat bij verbranding toch minder dan propaangas en stookolie (Parl. St. Vlaams Parlement (2020-2021), St. 813/1, p. 3).

³⁵ Ook de bodemkwaliteit wordt door de maatregel positief beïnvloed doordat het gebruik van dergelijke installaties een hoger risico op bodemverontreiniging inhoudt, bijvoorbeeld door gemorste stookolie bij de levering of de vervuiling door lekkende stookolietanks. Ten einde dit te kunnen aanpakken is het dan ook nodig te weten waar zich de mogelijke risico's bevinden. Het feit dat de maatregel niet alleen een gevolg heeft voor het bevorderen van energie-efficiëntie en de aanpak van de uitstoot van broeikasgassen, maar ook de kwaliteit van de bodem bevordert, is een beoogd doel.

De gegevens zullen voorts worden opgenomen in de databank, vermeld in artikel 12.5.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. In die "databank voor energiegebruik en energieproductie" worden immers dergelijke gegevens die betrekking hebben op de verwarming van gebouwen verzameld. De doelstelling/doeleinden, bewaartermijn, wie toegang heeft, enzovoort, worden reeds in dat artikel opgelijst en zijn uiteraard ook op deze gegevens van toepassing.

Er wordt voorzien in een rechtsgrond voor het opvragen van data in het kader van de handhaving van verplichtingen opgelegd op grond van artikel 7.7.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.

De Vlaamse Regering kan daarom een meldingsplicht opleggen aan de betrokken netbeheerders en leveranciers met betrekking tot de data waarover zij beschikken omtrent energieverbruik van de betrokken entiteiten. Momenteel kunnen de verplichtingen uit paragraaf 1, niet gehandhaafd worden omwille van het gebrek aan een decretale basis voor het gebruik van de verworven data omtrent energieverbruik, zoals de jaarlijkse totale hoeveelheid afgenomen elektriciteit en gas per afnamepunt of bijvoorbeeld, indien het een afnamepunt voor thermische energie betreft, de jaarlijkse totale hoeveelheid afgenomen thermische energie.

Een dergelijke informatieverplichting kan het Vlaamse Gewest instellen op grond van zijn materiële bevoegdheid ter zake (artikel 6, §1, VII, eerste lid, f) en h), van de BWHI. Het Vlaamse Gewest heeft namelijk de exclusieve bevoegdheid, voor wat betreft haar grondgebied, voor de hernieuwbare energiebronnen en het rationeel energiegebruik. Het Vlaamse Gewest kan in deze aangelegenheden aldus verplichtingen opleggen aan alle betrokken actoren op de energiemarkt, inclusief de transmissienetbeheerder en de beheerder van het aardgasvervoersnet. Deze exclusieve bevoegdheid van de gewesten werd in die zin ook reeds bevestigd in arrest nr. 140/2024 van 21 november 2024 van het Grondwettelijk Hof.³⁶

1° ze noodzakelijk zijn om de eigen bevoegdheden uit te oefenen;

////////////////////////////////////

3° de materie zich leent tot een gedifferentieerde regeling.

Aan die drie voorwaarden is in casu voldaan. Zoals hierboven is uiteengezet, is het beschikken over die gegevens absoluut noodzakelijk om de eigen bevoegdheid uit te oefenen. Het doorgeven van dergelijke gegevens heeft maar een zeer marginale weerslag op de federale bevoegdheid: het gaat immers alleen om het doorgeven van gegevens zonder dat iets in de federale bevoegdheid wordt gewijzigd. Een informatieverplichting is een regeling die zich bij uitstek tot differentiatie leent.

Die gegevens, vermeld in paragraaf 10, worden opgenomen in de databank voor energiegebruik en energieproductie, vermeld in artikel 12.5.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Ze zijn onder andere expliciet noodzakelijk voor de handhaving van deze verplichting. De toelichting (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 813/1 en 5) bij de doelstellingen enzovoort die is opgenomen in artikel 6 van het decreet van 22 oktober 2021, is daarbij verder van overeenkomstige toepassing. Voor zover de op te vragen gegevens überhaupt persoonsgegevens betreffen kan de rechtmatigheid van de verwerking worden gestoeld op artikel 6, lid 1, c), van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Omdat het niet uit te sluiten valt dat ook natuurlijke personen onder die verplichtingen vallen, moet het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) worden ingewonnen.

Het handhaven van de verplichtingen die voortvloeien uit artikel 7.7.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt tevens expliciet opgenomen in de doelstellingen van de databank voor energiegebruik en energieproductie (artikel 12.5.1, §1, tweede lid, 8/2° van het Energiedecreet van 8 mei 2009).

Artikel 30

In het besluit van de Vlaamse Regering van 2 mei 2025 wat betreft de wijziging van de PV-verplichting voor grote afnemers en de vastlegging van een maximale bandingfactor voor nieuwe projecten met betrekking tot windenergie met een startdatum vanaf 1 januari 2026 werden aanvullende flexibiliteiten binnen de PV-verplichting goedgekeurd, naast de algemene verschuiving van de eerste deadline van de PV-verplichting van 30 juni 2025 naar 1 april 2026. De verschuiving van de deadline werd ingegeven door het advies van de Raad van State nr. 77.570/1, waarin de Raad stelde dat artikel 7.7.3, §1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 niet voorziet in een machtiging om bijkomende uitstelmogelijkheden, andere dan van toepassing in geval van sloop of van het vervangen van (een deel van) het dak, vast te stellen. Via het decreet van 13 juni 2025³⁷ werd voorzien in een uitbreiding van de rechtsgrond voor de Vlaamse Regering om uitstel en uitzonderingen vast te stellen op de PV-verplichting, buiten de gevallen die reeds waren opgenomen in artikel 7.7.3, §1, zesde lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009.

In een voetnoot bij haar advies nr. 77.570/1, stelde de Raad van State dat het Energiedecreet van 8 mei 2009 best wordt gewijzigd om voor de bijkomende uitstelregelingen te voorzien in een kader voor de verwerking van persoonsgegevens dat aan de vereisten van artikel 22 van de Grondwet voldoet. Daarom wordt in artikel 7.7.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 een paragraaf toegevoegd waarin wordt opgenomen dat het VEKA voor de uitvoering van haar taken in het kader van de

³⁷ Decreet van 13 juni 2025 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat de invoering van een forfaitaire vergoedingsregeling voor geblokkeerde toegangspunten en de uitstelmogelijkheden voor de PV-verplichting betreft, zie Parl. St. Vlaams Parlement (2024-2025), 296/1.

monitoring, controle en handhaving van de PV-verplichting volgende persoonsgegevens of categorieën van persoonsgegevens kan opvragen en verwerken:

- authenticatie aktes betreffende de eigendom en het gebruik van gebouwen: verwerking van deze persoonsgegevens is noodzakelijk om het uitstel in geval van overname van een gebouw effectief te kunnen toepassen;
- omgevingsvergunningen voor sloop of omgevingsvergunningen met betrekking tot de plaatsing van installaties voor het voldoen aan de verplichting; verwerking van deze persoonsgegevens is noodzakelijk om het uitstel in geval van lopende vergunningsprocedures effectief te kunnen toepassen;
- gegevens inzake een beroep bij een administratief rechtscollege betreffende omgevingsvergunningen: verwerking van deze persoonsgegevens is eveneens noodzakelijk om uitstel in geval van beroepsprocedures tegen omgevingsvergunningen effectief te kunnen toepassen;
- gegevens inzake procedures faillissement of gerechtelijke reorganisatie betreffende eigenaars, erfpachters of opstalhouders van gebouwen; verwerking van deze persoonsgegevens is noodzakelijk om uitstel in geval van eigenaren, erfpachters of opstalhouders die zich in een procedure faillissement of gerechtelijke reorganisatie bevinden effectief te kunnen toepassen.

De gegevens worden opgenomen in de databank, vermeld in artikel 12.5.1 van het Energiedecreet 8 mei 2009. Met deze aanvulling wordt tegemoetgekomen aan de opmerkingen van de Raad van State en wordt voorzien in een duidelijke en rechtszekere grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de PV-verplichting. Op die manier kan het VEKA zijn (bijkomende) taken voor wat betreft uitstelregelingen uitvoeren met inachtneming van artikel 22 van de Grondwet en in overeenstemming met de bepalingen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (Verordening (EU) 2016/679).

Daarnaast wordt voorgesteld om het zevende lid van artikel 7.7.3, §1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 op te heffen. De opheffing beoogt een uniforme maximale termijn van vijf jaar vast te leggen voor alle uitstelregelingen die de Vlaamse Regering op grond van artikel 7.7.3, §1 kan vaststellen in het kader van de PV-verplichting. In de huidige regeling wordt voor het geval van sloop van een gebouw of vervanging van een dak een uitstel toegekend van maximaal vijf jaar, maar wordt deze termijn geschorst in geval van een beroep bij een administratief rechtscollege tegen de omgevingsvergunning voor sloop. Voor andere uitstelgronden is geen dergelijke schorsing voorzien. Deze ongelijke behandeling is moeilijk te verantwoorden en leidt tot een ongelijke rechtspositie tussen eigenaren, erfpachters en opstalhouders van gebouwen, wat problematisch is in het licht van het gelijkheidsbeginsel. Bovendien zorgt de bestaande schorsingsregeling voor bijkomende administratieve opvolging en onzekerheid voor zowel de aanvrager van het uitstel als voor de administratie. Door de schrapping van het zevende lid wordt vermeden dat uitstellen in de praktijk onbepaald kunnen blijven voortduren, en wordt het beleidsdoel van de PV-verplichting versterkt. Het vastleggen van een uniforme maximale uitsteltermijn van vijf jaar verhoogt de rechtszekerheid, vereenvoudigt de toepassing en uitvoering, en voorkomt dat de termijn van de verplichting via procedurele weg onevenredig wordt gerekend.

Artikel 31, 1°-12°, 14° en artikel 32, 1°, 2° en 3°

De term “gebouwen” wordt in artikel 7.8.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 steeds aangevuld met de term “gebouweenheden” – in artikel 1.1.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 reeds gedefinieerd als “*de kleinste eenheid binnen een gebouw die voldoet aan al de volgende voorwaarden: a) geschikt zijn voor woon-, bedrijfsmatige, of recreatieve doeleinden of een gemeenschappelijk deel zijn; b) ontsloten worden via een eigen afsluitbare toegang vanaf de openbare weg, een erf of een gedeelde circulatieruimte; c) in functioneel opzicht zelfstandig zijn;*” - omdat de energieprestatieregelgeving in Vlaanderen

////////////////////////////////////

Gelikaardige aanpassingen worden in artikel 7.8.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 aangebracht.

Ter verduidelijking moet echter worden benadrukt dat deze verlenging van de termijnen enkel geldt voor de uiterste indientermijnen. Hierbij kan worden aangestipt dat een dergelijke verlenging van de termijn louter een wijziging van een administratieve verplichting betreft en geen aanzienlijke achteruitgang van het beschermingsniveau van het recht op gezondheid en van het recht op een gezond leefmilieu met zich meebrengt. Het uitstel van de indieningstermijn voor de EPB-aangifte met één jaar dient dan ook genuanceerd te worden in het licht van artikel 23 van de Grondwet, dat het recht op een gezond leefmilieu waarborgt. Allereerst betreft het hier een aanpassing van de deadline van een rapporteringsverplichting (het indienen van de EPB-aangifte). De te behalen EPB-eisen worden door deze maatregel zelf niet versoepeld. De van toepassing zijnde EPB-eisen zijn immers gekoppeld aan het moment van de aanvraag die daadwerkelijk aanleiding geeft tot het verlenen van de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen (zie bijv. RvS, arrest nr. 233.036). In die zin verschilt de thans ontworpen maatregel fundamenteel van de maatregel uit de ordonnantie die bij arrest nr. 115/2025 werd geschorst en die het terugdraaien van een verstrenging van de eis met betrekking tot de toegelaten voertuigen inhield. Elk dossier waarvoor de indieningstermijn met een jaar wordt verlengd zal immers nog steeds aan de aan het moment van het aanvragen van de vergunning gekoppelde EPB-eisen moeten voldoen.

Artikel 11.1.8, §1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 bepaalt ten slotte ook dat de EPB-aangifte voor nieuwbouw moet worden ingediend binnen een termijn van 12 maanden die ingaat van zodra een van de volgende voorwaarden is vervuld:

1° de ingebruikname van het gebouw, waarbij bij een nieuwbouw dit moment ten laatste steeds de eerste domiciliëring van natuurlijke personen in een gebouw of de vestiging van een maatschappelijke zetel van een rechtspersoon in een gebouw is;

2° het beëindigen van de vergunnings- of meldingsplichtige werken of handelingen.

- Afname van het net
 - Injectie in het net
 - Eigen productie
 - Elke elektrische centrale opwekker
2. Aardgas:
- Afname van het net
 - Indien meerdere aardgasverbruikers, meting per stookplaats
3. Andere brandstof:
- Meting per stookplaats
4. Warmte:
- Aftakking per gebouw van het warmtenet
- b. De meters moeten voldoen aan de kwaliteitsvoorwaarden van het EPC Niet-Residentiële gebouwen
- c. De elektriciteitsmeters moeten minstens op kwartierbasis uitgelezen worden, de andere meters moeten minstens op uurbasis uitgelezen worden.
- d. De data moeten minstens voor 5 jaar bijgehouden worden. De eerste 13 maanden moeten deze bijgehouden worden in de granulariteit zoals beschreven in lid c. Nadien mag de data geaggregeerd worden op maandbasis.
- B. Het gebouwautomatisering en –controlesysteem moet **communicatie** met verbonden technische bouwsystemen in het gebouw mogelijk maken, en interoperabel zijn met technische bouwsystemen van verschillende soorten technologieën, toestellen en fabrikanten.
- Concreet wordt interoperabiliteit geïmplementeerd via twee belangrijke mechanismen voor gegevensuitwisseling die naast elkaar kunnen bestaan door gegevens uit te wisselen:
- Gestandaardiseerde protocollen (ISO, EN, ...)
 - API's, software of data-uitwisselingsstandaarden die definiëren hoe gegevens worden uitgewisseld.³⁹
- C. Het gebouwautomatisering en –controlesysteem moet het energiegebruik **analyseren en bijsturen** indien nodig.
- a. Het energiegebruik moet gevisualiseerd worden per energiedrager en per meter voor verschillende periodes, bijvoorbeeld via grafieken of tabellen.
- b. Het bovenstaande moet kunnen vergeleken worden met historische referenties, periodes, targets en andere meters of energiedragers van hetzelfde of andere gebouw(en)en.
- c. Er moet per energiemeter één alarm voorzien worden, dat tijds- en/of gebruiksgebonden ingesteld kan worden (bijvoorbeeld 's nachts mag het elektriciteitsgebruik niet hoger oplopen dan xx kWh).
- d. Er moet een procedure aanwezig zijn om met alarmen om te gaan. Deze procedure moet onder andere vermelden hoe de alarmen worden opgesteld, op welke manier deze alarmen verstuurd worden, wanneer deze verstuurd worden, naar wie en welke acties er ondernomen worden wanneer deze persoon een alarm ontvangt.
- D. Het gebouwautomatisering en –controlesysteem moet de **energie-efficiëntie** van technische bouwsystemen controleren en optimaliseren:
- a. Rendementsverliezen van technische bouwsystemen opsporen:
- De goede werking van de technische bouwsystemen moet geëvalueerd kunnen worden. Indien de opwekker zelf beschikt over metingen/diagnostische functies is het voldoende dat deze gegevens uitgelezen worden. Indien niet dienen er

////////////////////////////////////

- b. De technische bouwsystemen regelen zodat deze optimaal kunnen werken.
- c. Wanneer er verschillende systemen aanwezig zijn die zorgen voor verwarming en koeling in dezelfde ruimte, dan moet er een regeling aanwezig zijn om energievernietiging te voorkomen.

Het gebouwautomatisering en -controlesysteem moet het eigegebruik van hernieuwbare energie en/of restwarmte kunnen optimaliseren. Dit kan bijvoorbeeld door te werken met energieopslag en/of load-shifting.

G. De **binnenmilieukwaliteit** van het gebouw monitoren

a. Volgende parameters dienen opgemeten te worden:

- i. Temperatuur
 - ii. Relatieve vochtigheid
 - iii. CO₂
- b. Er moet minimaal een meting zijn in elk werklokaal³ en elke geklimatiseerde ruimte bestemd voor menselijke bezetting, groter dan 15m².
- c. Wanneer er sensoren aanwezig zijn met display of een indicatielichtje, dan mogen de getoonde meetwaarden niet ouder zijn dan 5 minuten.
- d. Bij sensoren gekoppeld aan het gebouwautomatiserings- en controlesysteem wordt de data per kwartier bijgehouden voor minimaal een periode van 13 maanden.

Artikel 36, 2º

pagina 50 van 60

Het handhaven van de verplichtingen die voortvloeien uit artikel 11.2.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt tevens expliciet opgenomen in de doelstellingen van de databank voor energiegebruik en energiewaardering (ontworpen artikel 12.5.1, §1, tweede lid, 15° van het Energiedecreet van 8 mei 2009).

Dit artikel past het toepassingsgebied van de renovatieverplichting aan. De term 'notariële overdracht' wordt aangepast naar 'verkoop, ruil, schenking of inbreng in een rechtspersoon'. En wordt de uitzondering voor declaratieve akten opgeheven.

Aangezien het translatieve, dan wel declaratieve karakter van de notariële akte niet altijd gemakkelijk te bepalen is en de term 'overdracht' in het toepassingsgebied verwarrend en onduidelijk is, zowel voor professionals (notarissen, makelaars...) als voor de nieuwe eigenaars, wordt deze term aangepast naar 'verkoop, ruil, schenking of inbreng in een rechtspersoon' omdat dit duidelijk afgeleide rechtshandelingen zijn.

Bijkomend wordt er een uitzondering voorzien voor personen die een verklaring van wettelijke samenwoning hebben afgelegd. Op die manier zijn ook zij in de mogelijkheid om de persoon waarmee ze samenwonen te beschermen. Wettelijk samenwonenden bevinden zich immers vaak in een vergelijkbare feitelijke situatie als gehuwden, maar ondervinden een minder gunstige juridische behandeling bij eigendomsoverdrachten binnen de relatie. Hier wordt voor wat betreft de renovatieverplichting aan tegemoet gekomen door hen hiervan expliciet uit te sluiten bij dergelijke overdrachten. Dit draagt bij aan een rechtvaardiger en coherenter beleid dat rekening houdt met de diversiteit aan gezinsvormen in Vlaanderen. Als voorwaarde wordt er wel bepaald dat de persoon die een

////////////////////////////////////

Tot slot wordt ook een uitzondering op de renovatieverplichting voorzien wanneer een gebouw het voorwerp is van een onteigening, afgehandeld door het federaal comité tot aankoop van onroerende goederen of door de dienst, bevoegd voor vastgoedtransacties binnen de Vlaamse Belastingdienst. Bij onteigeningen is het doel immers niet het realiseren van een klassieke vastgoedtransactie, maar het uitvoeren van een publieke taak. Meestal is het ultieme doel dan ook het slopen van het gebouw ten behoeve van een algemeen belang. Het dient hierbij wel om een gerechtelijke of administratieve onteigening te gaan: er moet zodoende een onteigeningsmachtiging of een voorlopig of definitief onteigeningsbesluit bestaan. Als het om een minnelijke aankoop zonder onteigeningsbesluit gaat is er geen vrijstelling aangezien het dan om een gewone aankoop gaat. In dat geval blijft de verplichting van kracht. Het precedent hiervoor is de vrijstelling van EPC-plicht bij onteigeningen uit artikel 9.2.3, §4 en artikel 9.2.8, §4 van het Energiebesluit van 19 november 2010.

Er wordt een aanpassing doorgevoerd aan artikel 12.2.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Hiermee wordt voorzien in een rechtsgrond om bij alle energieverbruikers met een verbruik van minstens 10 TerraJoule en voor alle energiedragers gegevens op te vragen in functie van het opmaken van het energierapport en voor de onderbouwing van het Vlaamse beleid inzake rationeel energiegebruik, hernieuwbare energiebronnen en klimaatverandering en voor het sociale energiebeleid.

Het IMJV zal worden vervangen door een nieuw milieuraapporteringssysteem vanaf 2028 in het kader van de omzetting van de Richtlijn Industriële Emissies (Richtlijn (EU) 2024/1785) en de implementatie van de Verordening inzake het Portaal voor Industriële Emissies (Verordening (EU) 2024/1244). Parallel daarmee zal het huidige deelformulier energie van het IMJV worden stopgezet en geïntegreerd worden in de reeds beschikbare energierapporteringssystemen. Dit biedt een aantal voordelen zowel voor de Vlaamse overheid als voor de bedrijven:

- ////////////////////////////////////

Artikel 39

Het opschrift van titel XII, hoofdstuk II wordt aangepast richting een verwoording die duidelijker is met betrekking tot het voorwerp van dit hoofdstuk. Het gaat immers niet louter om een "inventaris van het energiegebruik van overheidsgebouwen", maar de verplichting is ruimer en betreft eerder een "inventaris van het energiegebruik van openbare besturen".

Artikel 40, 1º

De huidige regeling uit artikel 12.3.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 aangaande open data is van toepassing op alle openbare besturen, zoals gedefinieerd in artikel 1.1.3, 96°, ongeacht of die openbare besturen rechtspersoonlijkheid hebben of niet.

De verplichting heeft als doel om:

- De transparantie te verhogen over het energieverbruik en de fysieke kenmerken van gebouwen in eigendom of gebruik door openbare besturen.
- Duurzaam energiebeheer te ondersteunen door data beschikbaar te maken voor monitoring, benchmarking en beleidsvorming.
- Vlaamse klimaatdoelstellingen te helpen realiseren door energie-efficiëntie te stimuleren en renovatieverplichtingen op te volgen
- De energieverbruiken van de publieke sector publiek toegankelijk maken voor studie bureaus, ESCO's... die op basis hiervan op hun beurt renovatieoplossingen kunnen voorstellen.

Het is echter niet aangewezen om die regelgeving ook van toepassing te maken op personen die onder de definitie van openbare bestuur vallen, maar die zelf geen eigen rechtspersoonlijkheid hebben of die niet onder een rechtspersoonlijkheid vallen. Gelet op de constituerende definities van het begrip "openbaar bestuur" vallen daar immers ook welzijnsvoorzieningen en gezondheidsvoorzieningen onder. Voorbeelden hiervan zijn bv. kinderdagverblijven. Dit zou betekenen dat, als zo een kinderdagverblijf door een natuurlijke persoon wordt uitgebaat, er in dat geval ook gegevens die als persoonsgegevens kunnen worden gecatalogeerd (bv. verbruiksgegevens die betrekking hebben op onroerend goed waarvan een natuurlijke persoon de eigenaar is en er de activiteiten uitvoert) als open data actief openbaar worden gemaakt.

Om die redenen is het aangewezen dat die open data-verplichting wordt beperkt tot de openbare besturen met hetzij eigen rechtspersoonlijkheid (bv. een gemeente of OCMW, een autonoom gemeentebedrijf, OVAM, de UGent, ...) of die onder een rechtspersoonlijkheid vallen (bv. het VEKA, het ABB, enz. die een IVA zonder rechtspersoonlijkheid zijn en onder de paraplu van de rechtspersoonlijkheid van het Vlaamse Gewest vallen). Dit zou dan betekenen dat een kinderdagverblijf met rechtspersoonlijkheid moet rapporteren maar een kinderdagverblijf uitgebaat door een natuurlijke persoon dat niet moet doen.

Artikel 40, 2° tot en met 8°

Er worden een aantal aanpassingen doorgevoerd aan artikel 12.3.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009:

- Het materiële toepassingsgebied van de open data verplichting wordt beperkt tot enerzijds de gebouwen van openbare besturen met een bruikbare vloeroppervlakte van minstens 250 m² en anderzijds tot gegevens over "verwarming, koeling, elektriciteit en warm water" waardoor de verplichting niet langer over het

////////////////////////////////////

- In paragraaf 1, eerste lid wordt een tekstuele wijziging doorgevoerd om duidelijker te stellen dat het de bedoeling is dat zowel de fysische kenmerken als de energieverbruiks- en productiegegevens van gebouwen van een openbaar bestuur publiek beschikbaar worden gemaakt. In de voorgaande formulering kon er verwarring over bestaan dat de energieverbruiks- en productiegegevens enkel voor de volledige organisatie beschikbaar moeten zijn en niet voor de individuele gebouwen.
- Verder worden in §1, derde lid de energiegegevens waarover in kader van deze verplichting moet worden gerapporteerd, zoveel als mogelijk beperkt tot hetgeen vereist is in kader van de Energie-efficiëntierichtlijn. Dat wil zeggen dat de data met betrekking tot het omvormervermogen, het vermogen van decentrale productie-eenheden en het piekvermogen komt te vervallen. Eveneens wordt in het vierde lid de mogelijkheid geschrapt om kwartierwaarden, uurwaarden of maandwaarden openbaar te maken gezien dit ingevolge de Energie-efficiëntierichtlijn eveneens niet wordt opgelegd en dit het open data portaal dat de data ontsluit zwaar zou belasten.
- In het vijfde lid van paragraaf 1 worden twee foutieve verwijzingen rechtgezet. Eveneens wordt verduidelijkt dat een gebouw geacht wordt in gebruik te zijn van een openbaar bestuur als het openbaar bestuur voor het gebouw de energiefactuur of een doorgefactureerd energieverbruik betaalt. Dit verschaft duidelijkheid over de situaties waarin een openbaar bestuur bv. slechts een klein deel van een gebouw huurt zonder hiervoor een energiefactuur te betalen of een gebouw waarvoor het wel de energiefactuur betaalt maar het voornamelijk ter beschikking stelt voor (gedeeltelijk) gebruik aan externe organisaties. De eerste situatie valt niet onder het toepassingsgebied omdat er in dit geval veelal geen energiegegevens beschikbaar zijn voor slechts dit kleine deel van het gebouw. De tweede situatie valt wel onder het toepassingsgebied want het ter beschikking stellen van het gebouw aan externe organisaties is eigenlijk een voorziening vanuit het openbaar bestuur wat maakt dat dergelijke gebouwen kunnen beschouwd worden als 'in gebruik van het openbaar bestuur'. Bovendien beschikt men in dit geval wel over adequate energiegegevens.
- Ook wordt in het vijfde lid van paragraaf 1 verduidelijkt dat een netgebruiker van een gebouw de energiegegevens ter beschikking moet stellen van de eigenaar, erfpachter of opstalhouder van het gebouw. Indien de eigenaar, erfpachter of opstalhouder enerzijds en de netgebruiker van het gebouw anderzijds twee verschillende partijen zijn, heeft de eigenaar, erfpachter of opstalhouder namelijk geen toegang tot de energiegegevens van een gebouw. Om deze als open data ter beschikking te kunnen stellen, moet de gebruiker deze ter beschikking stellen.
- Het zesde lid van paragraaf 1 wordt aangevuld met de verplichting voor de eigenaar, erfpachter of opstalhouder van een gebouw om een kopie van het energieprestatiecertificaat ter beschikking te stellen van de gebruiker. De verplichting tot opmaak van het energieprestatiecertificaat ligt namelijk bij de eigenaar, erfpachter of opstalhouder en de gebruiker heeft hier geen rechtstreekse toegang toe indien dit een andere partij is.
- Tot slot wordt dit zesde lid van paragraaf 1 aangevuld met de mededeling van de andere openbare besturen die eigenaar en/of gebruiker zijn van het gebouw. Dit is noodzakelijk voor de raadpleger van de open data om voldoende context te hebben en zich bij ieder gebouw en energieverbruik min of meer een idee te kunnen vormen van de mate waarin het openbaar bestuur hier al dan niet volledig of gedeeltelijk verantwoordelijk voor is en in hoeverre het openbaar bestuur eigengereid kan ingrijpen op de energieprestatie van het gebouw.

Voor de doelstelling vermeld in artikel 12.5.1, §1, tweede lid, 8°/1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 (*"het volgen en handhaven van verplichtingen die aan afnemers, gebouweigenaars, erfpachters of opstalhouders worden opgelegd door of krachtens artikel 7.7.3"*) wordt de toegang tot de gegevens evenwel beperkt. Voor de PV-verplichting kunnen de categorieën van ontvangers worden beperkt tot het VEKA, de Vlaamse Belastingdienst, de gebouweigenaar en de betrokken houder van een zakelijk recht. Andere diensten van de Vlaamse overheid of de netbeheerders hebben geen belang bij het ontvangen van de gegevens die voor het volgen en handhaven van de PV-verplichting worden bewaard. Elke houder van een zakelijk recht kan daarnaast ook een derde machtigen om de gegevens in de databank te raadplegen en aan te vullen. Door de categorieën van ontvangers te beperken wordt uitvoering gegeven aan de beginselen van doelbinding en minimale gegevensverwerking vermeld in artikel 5, eerste lid, b) en c) van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (Verordening (EU) 2016/679).

Artikel 42

Er wordt een verkeerde verwijzing rechtgezet.

Artikel 43 en artikel 71

In het Energiedecreet van 8 mei 2009 en het decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator wordt nog verwezen naar artikel 458 Strafwetboek (bestrafning schending beroepsgeheim). Aangezien het nieuwe Strafwetboek (alwaar dit een andere regeling zal kennen) op 8 april 2026 in werking zal treden, dient die verwijzing te worden aangepast.

Artikel 56

Een verplichting heeft maar zin als er ook handhaving op mogelijk is. Dit artikel geeft het VEKA een rechtsgrond om een administratieve geldboete op te leggen aan diegene die verantwoordelijk is voor het voldoen aan de eis. De vork waarbinnen de geldboete moet situeren, tussen 500 en 200.000 euro, werd voor de uniformiteit ontleend aan de renovatieverplichting. Deze is ruim genoeg om het VEKA in staat te stellen boetes op te leggen die in verhouding zijn tot de overtreding.

Artikel 57

Momenteel legt het decreet vast dat een administratieve geldboete kan opgelegd worden als na controle blijkt dat het energieprestatiecertificaat (EPC) niet overeenstemt met de werkelijkheid. De energiedeskundigen zijn verplicht om de richtlijnen die door de minister bij delegatie vastgelegd zijn in een ministerieel besluit te volgen bij de opmaak van het energieprestatiecertificaat. Deze richtlijnen zijn echter ruimer dan enkel het correct invoeren van de gegevens van de eenheid of het gebouw om de energieprestatie te kunnen berekenen. Zo worden er een aantal belangrijke verplichtingen opgelegd, zoals het verplicht uitvoeren van een plaatsbezoek binnen een bepaalde termijn voordat het energieprestatiecertificaat definitief wordt ingediend of het bijhouden van een volledig projectdossier met daarin de opmetingen, foto's en bewijsstukken om de controle door het VEKA mogelijk te maken. Deze verplichtingen zijn essentieel om de kwaliteit en betrouwbaarheid van de energieprestatiecertificaten te waarborgen. In het huidige decreet kunnen dergelijke inbreuken tegen de richtlijnen niet gesanctioneerd worden met een geldboete en heeft het VEKA enkel de mogelijkheid om meteen over te gaan tot het schorsen van de erkenning. Artikel 11.2.1, §1, van het Energiebesluit van 19 november

////////////////////////////////////

Momenteel wordt bepaald dat het energieprestatiecertificaat in overeenstemming moet zijn met de "werkelijkheid", waarbij met "werkelijkheid" de juridische fictie werd bedoeld als in het voldoen aan de via het inspectieprotocol vastgestelde certificatieregels. Deze verwoording wordt aangepast naar 'in overeenstemming met het inspectieprotocol' aangezien de bewoording 'werkelijkheid' omwille van die voormelde juridische fictie soms voor discussies zorgde. Om die reden werd in artikel 1.1.3 een nieuwe definitie toegevoegd van de term 'inspectieprotocol'.

Daarnaast wordt voorgesteld dat ook het VEKA na controle het aangepaste energieprestatiecertificaat aan de eigenaar kan bezorgen in plaats van enkel de energiedeskundige. Aangezien een kwaliteitscontrole kan uitgevoerd worden tijdens de volledige geldigheidsduur van het energieprestatiecertificaat (10 jaar) en een energieprestatiecertificaat regelmatig bij een overdracht van een gebouweenheid wordt opgemaakt, heeft de energiedeskundige die initieel het energieprestatiecertificaat had opgesteld voor een bepaalde opdrachtgever/eigenaar vaak geen informatie over de huidige eigenaar van het gebouw. Het VEKA zou de eigenaarsgegevens via een opgesteld protocol met het kadaster wel kunnen achterhalen en zo de geldige versie van het energieprestatiecertificaat aan de juiste betrokkene kunnen bezorgen.

Dit artikel geeft het VEKA een rechtsgrond om een dwangsom op te leggen indien de netbeheerders niet voldoen aan hun meldingsplicht uit artikel 7.7.2, §10 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Er kan een dwangsom van 100 euro per dag worden opgelegd, naar analogie met de gelijkaardige handhabingsbepaling uit artikel 13.4.15 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.

Artikel 13.4.15 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 voorziet in de sanctiebepalingen

pagina 57 van 60

Artikel 62, 1º

Artikel 64

Artikel 65

Artikel 6

Artikel 67

De ratio legis voor dit voorrecht is tweeërlei:

- ////////////////////////////////////

- Ook het VEKA wordt in de praktijk geconfronteerd met meer en meer gevallen van niet-betaling van de door het agentschap opgelegde administratieve geldboetes (zowel omwille van moedwillige niet-betaling, als omwille van faillissementen en procedures collectieve schuldbemiddeling). Het betreft doorgaans administratieve geldboetes aangaande de handhaving van de energieprestatieregelgeving. Als bijvoorbeeld een bouwpromotor, die verantwoordelijk is voor het naleven van de energieprestatieregelgeving, overkop gaat, dan wordt ook hier het Vlaamse Gewest geconfronteerd met problemen aangaande de invorderbaarheid van deze schulden.

In geval van een schuldvordering bij faillissement is de kwalificatie telkens van belang: als de op grond van het Energiedecreet van 8 mei 2009 opgelegde administratieve boetes heden niet langer van enig wettelijk voorrecht genieten, is het meer bepaald de vraag of de daarmee corresponderende schuldvorderingen hetzij kwalificeren als 'schulden in de boedel', hetzij als 'boedelschulden/schulden van de boedel'. Die laatstgenoemde categorie schulden krijgt bij uitbetaling voorrang op de eerstgenoemde categorie, en is zodus voor de schuldeiser iets gunstiger. De correcte kwalificatie is echter in geen geval zonneklaar. De kans dat als niet-bevoorrechte schuldeiser het Vlaamse Gewest bij afwikkeling van een faillissement nog zal worden vergoed nadat eerst de bevoorrechte schuldeisers zijn vergoed is echter klein tot onbestaande, waardoor het onderscheid tussen 'schulden in de boedel' en 'boedelschulden/schulden van de boedel' dus eerder academisch is. Pas na de bevoorrechte schuldeisers zullen immers de niet-bevoorrechte schuldeisers pondspondsgewijs op basis van de nog resterende activa worden vergoed. Een pondspondsgewijze verdeling van 'niets' is immers nog steeds 'niets'.

Ten einde mogelijke verwarring of juridische onduidelijkheid te vermijden moet de verwijzing naar artikel 73 van het kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving van 22 maart 2019 worden vervangen door een verwijzing naar "Artikel 71, §3 van het Kaderdecreet

pagina 59 van 60

Vlaamse Handhaving". Het nieuwe Kaderdecreet Vlaamse Handhaving (KVH) bevat immers een inhoudelijk gelijkaardige regeling voor dat algemeen voorrecht (artikel 71, §3 KVH).

Artikel 70

Een verkeerde verwijzing naar de oude benaming van de VREG wordt rechtgezet in het decreet van 19 april 2024.

Artikel 72

Dit is de inwerkingtredingsbepaling.

De inwerkingtreding van de wijzigingen ten gevolge van de invoering van het nieuwe Strafwetboek, worden afgestemd op de gekende datum van inwerkingtreding van dat Strafwetboek, te weten 8 april 2026.

Brussel, 19 december 2025.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd,

Melissa DEPRAETERE

////////////////////////////////////